

Aantrekkelijk wonen in levendig Hoek van Holland.

Dorpsakkoord Hoek van Holland 2023-2027

Gemeente
Rotterdam

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1

Algemene inleiding

1.1	Wat is het dorpsakkoord?	4
1.2	Participatie in en met het dorp	4
1.3	De Kleine Kernen Aanpak	6
1.4	Toeristisch Recreatief Ontwikkel Perspectief (TROP); Het leidende document voor de komende jaren!	7

Hoofdstuk 2

Beeld van het dorp

2.1	Algemene schets van het dorp Hoek van Holland	8
2.2	Dorpsidentiteit: Hoe kijkt de Hoekenees naar het dorp?	9
2.3	De Staat van het dorp Hoek van Holland	12
2.4	SWOT-analyse, sterke en zwakke punten, kansen en bedreigingen	16

Hoofdstuk 3

Het Hoek van Holland van de Toekomst

3.1	Toekomstbeeld Hoek van Holland	17
3.2	Hoe bereiken we het Hoek van Holland van de toekomst: opgaven voor het dorp, op de middellange en korte termijn	20
3.3	Knelpunten	26
3.4	Participatie bij Stedelijke programma's en beleid	26

Bijlages

1.	Verslagen van de participatie over het dorpsakkoord door de dorpsraad in de Hoekse Krant	27
2.	De verhalen over de belangrijke plekken en van de bewoners	31
3.	Staat van het dorp	38
4.	Ideeën vanuit de bewoners	50
5.	Stedelijke opgave vanuit Stadsbeheer	52
6.	Stedelijke opgave vanuit directie Veilig	55
7.	Stedelijke opgaven van Stadsontwikkeling en ruimte voor afspraken over participatie in het wijkakkoord	61

Hoofdstuk 1

Algemene inleiding

1.1 Wat is het dorpsakkoord?

Het dorpsakkoord bestaat uit de dorpsvisie voor vier jaar met een doorkijk naar de jaren daarna, een jaaractieplan (voorheen wijkactieplan) en een overzicht van opgaven/projecten die landerig in het dorp, waarover participatieafspraken gemaakt kunnen worden tussen de clusters van de gemeente en de dorpsraad. Het jaaractieplan zal via een vier-, acht- en twaalfmaandelijks rapportage worden gemonitord.

Voor u ligt de concept-dorpsvisie. De kern van de visie is wat heeft het dorp Hoek van Holland nodig om op de middellangetermijnambities te realiseren. Welke doelen moeten daarbij op korte termijn uitgevoerd worden.

1.2 Participatie in en met het dorp

Om te komen tot het dorpsakkoord heeft de dorpsraad Hoek van Holland een uitgebreid participatietraject opgezet in nauwe samenwerking met het gebiedsteam en de Veldacademie. In totaal hebben meer dan 200 mensen het participatiebord ingevuld op de grote versie of op de kleinere placemat. Daarnaast zijn er nog meer dan 250 losse ideeën opgehaald om Hoek van Holland beter te maken.

Hieronder vindt u een kort chronologisch overzicht van het proces tot nu toe.

Datum	Gebeurtenis
12-9-2022	Workshop met de Veldacademie om de identiteit Hoek van Holland te bespreken
6-10-2022	Wat wens jij voor 'Hoek van Holland Flyer' huis aan huis verspreid. Met daarop de boodschap dat de participatie is gestart en mensen worden uitgenodigd om naar het Brinkplein te komen of bevindingen te mailen
6-10-2022 tot 07-11-2022	Participatieperiode: dorpsraadsleden gaan het dorp in met 'placemats' met daarop de vraag wat men belangrijk vindt voor Hoek van Holland
14-10-2022	Met dorpsraad en groot participatiebord aanwezig op het Brinkplein; die dag meer dan 100 mensen gesproken
21-10-2022	In gesprek met jongeren en de jongerenwerker
17-11-2022	Werksessie met de clusters om opgehaalde participatie te bespreken en om te vormen tot een Jaaractieplan
15-12-2022	Jaaractieplan in concept vastgesteld in formele vergadering
Doorlopend	Diverse krantenartikelen om het proces rondom het dorpsakkoord aan Hoek van Holland uit te leggen

De Veldacademie heeft de dorpsidentiteit verwoord, zie hoofdstuk 2.2. Zij hebben hun informatie op verschillende manieren opgehaald:

- Door een gesprek met de dorpsraad te voeren, waarin onder andere gesproken is over belangrijke plekken en personen in het dorp.
- Door een online enquête uit te voeren waarin de bewoners aan konden geven waar zij de kwaliteiten van Hoek van Holland zien en vinden.
- Door random gesprekken op belangrijke plekken te voeren met voorbijgangers.
- Door gesprekken te voeren met personen die actief zijn in Hoek van Holland en die daardoor de Hoekse waarden vertegenwoordigen.

1.3 De Kleine Kernen Aanpak

Sinds enkele jaren bestaat er een kleine kernen aanpak voor de gebieden Hoek van Holland, Pernis en Rozenburg. Het gebied Heijplaat heeft zich recent aangesloten bij deze aanpak. Het doel is om vanuit samenwerking de eigenheid van de kernen, met een eigen historie en identiteit, duidelijk naar voren te brengen binnen de gemeente. Binnen het nieuwe college van B&W is er een wethouder, wethouder Simons, die zich specifiek inspant voor de kleine kernen.

De kleine kernen zijn dorpen die bij Rotterdam horen, maar relatief geïsoleerd liggen ten opzichte van het stadscentrum. Door demografische ontwikkelingen (vergrijzing), afnemende werkgelegenheid in de haven, (gedeeltelijk) een verouderde woningmarkt en een onaantrekkelijk imago, sijpelt de vitaliteit uit de lokale gemeenschappen langzaam weg. De afgelopen jaren hebben de voormalige gebiedscommissies daarom gezamenlijk bij het gemeentebestuur gepleit voor een op maat gesneden beleid. Dit is nodig om de weerbaarheid en de toekomstbestendigheid te versterken en een aantal zorgen aan te pakken, bijvoorbeeld op het gebied van lokale communicatie, sportvoorzieningen en zorg en welzijn. Bovendien vereisen krimp in sommige gebieden en bereikbaarheid de nodige aandacht, naast de economische ontwikkelingen en positie (detailhandel), wonen en onderwijs.

In de vier dorpen liggen ook gigantische kansen voor het grijpen; letterlijk en figuurlijk 'buitenkans'; voor toerisme, natuur en recreatie. Ook zijn er kansen op het gebied van duurzaamheid en de zo actuele en noodzakelijke energietransitie. Het gemeentebestuur heeft gehoor gegeven aan de roep om een maatwerkaanpak voor de havendorpen. Belangrijk aandachtspunt hierbij is dat de dorpen, gezien hun unieke karakters, niet op eenzelfde manier kunnen worden behandeld. Om een optimaal resultaat te kunnen bereiken, moet de eigenheid altijd voorop blijven staan. Hoewel het proces van het dorpsakkoord op zichzelf staat, is er een grote overlap met het uitvoeringsprogramma kleine kernen. Voor Hoek van Holland zijn de speerpunten in de Kleine Kernen Aanpak:

- Uitvoering TROP (Toeristisch Recreatief Ontwikkel Perspectief).
- Ontwikkeling Brinkplein.
- Toezicht strand.

1.4 Toeristisch Recreatief Ontwikkel Perspectief (TROP); Het leidende document voor de komende jaren!

Aan het einde van de vorige collegeperiode heeft de gemeenteraad het TROP en haar uitvoeringsagenda vastgesteld. Met de uitvoering van het TROP wordt in de breedte vormgegeven aan de verbetering en versterking van Hoek van Holland als leefbare en vitale wijk. Uit de kansen en ambities spreekt de wens om Hoek van Holland te ontwikkelen tot een mooie, kwalitatief goede badplaats. Met voorzieningen die belangrijk zijn voor de Hoekenees en voor de toerist. Met ruimte voor natuur en voor recreatie. Met de focus op het optimaal functioneren van de badplaats en op de culturele kwaliteiten van het dorp. De basis voor deze transitie is gelegd in het TROP en is gestart in een aantal projecten waar de gemeente aan werkt.

De kansen zijn talrijk en de verwachting is dat als de metro straks tot op het strand rijdt er meer ondernemerschap richting de Hoek komt. Het is belangrijk dat de Hoekenees zich thuis blijft voelen in een veranderend dorp en dat de ontwikkelingen bijdragen aan de leefbaarheid van de kern. Van belang is dicht bij de energie van het dorp te blijven in de ontwikkeling. Om hier invulling aan te geven worden plekken geactiveerd met aanbod voor de Hoekenees en de recreant en de buitenkans voor pleinen en het groen worden gepakt. Zo ontstaan er naast het strand aantrekkelijke verblijfplekken voor de Hoekenees, én voor de Rotterdammer die komt voor rust en ruimte vanuit de drukte van de stad.

Hoofdstuk 2

Beeld van het dorp

2.1 Algemene schets van het dorp Hoek van Holland

Hoek van Holland is een dorp met 10.560 inwoners dat letterlijk op de hoek van de kustlijn van Nederland en de monding van de Nieuwe Waterweg ligt. Het is qua oppervlakte het grootste gebied van Rotterdam. Tot 1914 hoorde Hoek van Holland bij 's-Gravenzande. Vooral de haven en de Nieuwe Waterweg maken dat Hoek van Holland onderdeel is van Rotterdam, ook al ligt het 32 kilometer van het centrum. In veel andere opzichten is de relatie met de gemeente Westland echter minstens zo belangrijk. Door de betrekkelijk geïsoleerde ligging van het dorp zijn de Hoekenezen voor een groot deel op zichzelf aangewezen. De demografische ontwikkeling in combinatie met de ontwikkelingen op verschillende terreinen zorgt er mede voor dat (oudere) bewoners de binding met hun dorp minder ervaren. Hoek van Holland biedt Rotterdam een prachtig natuurgebied, met strand, zee, duin, bos en polders. In de wijk Dorp (inclusief Rijnpoort) wonen bijna 8.000 inwoners.

Waar Rotterdam een relatief jonge bevolking heeft, wonen in Hoek van Holland juist veel 50-plussers. Maar ook gezinnen met kinderen zijn sterk vertegenwoordigd. In Strand en Duin wonen zo'n 2.400 inwoners, vaak gezinnen met kinderen, waardoor deze wijk in Hoek van Holland een wat jongere leeftijdsopbouw heeft.

Het buitengebied Rijnpoort bestaat uit de Bonnenpolder en de Oranjebuitenpolder. Samen met het Staelduinse Bos vormt dit gebied een belangrijke groene schakel tussen Midden-Delfland en de kust. Sinds de treinverbinding is omgezet naar een metroverbinding, die nu is doorgetrokken naar het strand, is de bereikbaarheid vanuit het centrum van Rotterdam sterk vergroot. Hoek van Holland is van oudsher primair dé badplaats van Rotterdam, de Rotterdamse regio en het achterland van Rotterdam. Op warme stranddagen kunnen de bezoekerspieken oplopen tot 60.000 à 70.000 strandbezoekers. In het seizoen, dat loopt van 1 maart – 31 oktober, heeft Hoek van Holland ook ongeveer 2.500 inwoners extra vanwege het recreatieoord en de camping.

Ook verblijven jaarrond toeristen in de villa's van Roompot aan het strand en bezoeken campers Hoek van Holland. Deze verblijfsrecreanten dragen bij aan het voortbestaan van het Hoekse winkelbestand.

Hoek van Holland is daarnaast ook een grensplaats. De veerdienst met Engeland zorgt voor een bijzondere dynamiek in de haven met niet alleen passagiers maar ook goederen die van en naar Engeland worden vervoerd.

2.2 Dorpsidentiteit: Hoe kijkt de Hoekenees naar het dorp

Hoek van Holland onderscheidt zich als dorp aan de kust door zijn unieke ligging, natuur en geschiedenis. In de zomer groeit het dorp door het grote aantal toeristen en bezoekers dat afkomt op het strand en recreatieoord, maar voor bewoners is 'De Hoek' ook een plek van rust en saamhorigheid. Het dorpse karakter wordt door bewoners gewaardeerd en staat in de beleving soms onder druk door veranderingen en stedelijke invloed. De meeste Hoekenezen identificeren zich dan ook niet met het stadse Rotterdam. Bewoners zijn betrokken, actief en denken graag mee over de ontwikkelingen in hun dorp.

Een unieke dorpsidentiteit

Hoek van Holland is volgens bewoners een dorp met een unieke, eigen identiteit. Deze dorpse identiteit van 'De Hoek' speelt een grote rol in de beleving van de Hoekenees. Hoewel Hoek van Holland onderdeel is van Rotterdam, voelen de meeste bewoners zich Hoekenees en identificeren zich niet met de rest van de stad. Dit komt niet alleen door de ligging op zeker 30 kilometer van het stadscentrum, maar ook door een groot verschil in karakter tussen het dorpse Hoek van Holland en het grootstedelijke Rotterdam. Het dorpse karakter uit zich onder meer in het samenleven. Mensen kennen elkaar en spreken elkaar aan op straat. De gemoedelijke sfeer en de sociale controle die dit met zich meebrengt wordt door veel bewoners gewaardeerd. Men herkent en vertrouwt elkaar.

Rijke natuur en tastbare geschiedenis

Toch is Hoek van Holland meer dan alleen een dorp. Het langgerekte gebied dat loopt van de Noordzeekust tot aan de grens van Maassluis, is veel groter dan alleen de dorpskern en heeft een veelzijdigheid die door bewoners wordt gewaardeerd. De natuur die Hoek van Holland aan alle kanten omringt maakt De Hoek tot een speciale plek. Het strand is een geliefde plek, maar Hoek van Holland heeft meer te bieden: uitwaaien op de pier, wandelen door de Hoekse Bosjes of door de polders. De natuur en de omgeving bieden bewoners een gevoel van rust, ruimte en vrijheid.

Hoek van Holland heeft naast bijzondere natuur ook een rijke militaire- en havengeschiedenis 'in de achtertuin.' Je vindt de geschiedenis van het dorp onder meer terug in de Berghaven, een belangrijke plek tijdens de aanleg van de Nieuwe Waterweg. De Torpedoloods, het Fort en de grote hoeveelheid bunkers herinneren ons aan de geschiedenis van het gebied en Hotel Amerika is voor velen een begrip. Daarnaast dragen de Maeslantkering en de veerdienst naar Engeland bij aan het gezicht van Hoek van Holland. Tezamen vormen deze bijzondere plekken voor een belangrijk deel de identiteit van Hoek van Holland als haven- en grensplaats. Bewoners zijn trots op dit bijzondere erfgoed in en rond hun woonplaats.

Een toeristische trekpleister

Al deze kenmerken maken Hoek van Holland niet alleen geliefd bij bewoners, maar ook bij bezoekers en toeristen. Voornamelijk in de zomermaanden bezoeken veel toeristen het dorp. Het recreatieoord biedt daarnaast plaats aan vele terugkerende bezoekers. Het recreatieoord is een begrip in Hoek van Holland en kan beter beschreven worden als 'een dorp op zichzelf'. Hoewel het toerisme en de bezoekers een belangrijk onderdeel zijn van Hoek van Holland, en veel bewoners het belang van toerisme voor het dorp erkennen, heerst bij sommige bewoners ook het gevoel dat de balans kwijtraakt. Bewoners vrezen dat Hoek van Holland onder stedelijk beleid verandert in een vierseizoenenbadplaats zonder rekening te houden met de behoeften van bewoners en het ritme en de waarden van het dorp.

Betrokken en verbonden

Hoek van Holland is een plek waar mensen betrokken zijn en zich graag inzetten voor hun dorp. Dit uit zich in een verlangen tot inspraak en participatie, maar ook de verschillende verenigingen en lokale voorzieningen spelen hierbij een belangrijke rol. Denk aan sport-, scouting- en muziekverenigingen, maar ook het Hoekse Badje en het huis van de wijk 'De Hoekstee' spelen een centrale rol. Het zijn plekken waar mensen samenkomen en waar verbinding en een gevoel van saamhorigheid ontstaan. Actieve en betrokken bewoners zijn belangrijk voor het voortbestaan van deze verenigingen en voorzieningen. Hoewel Hoek van Holland een groot aantal vrijwilligers en betrokken bewoners kent, staat het aantal vrijwilligers volgens bewoners ook onder druk. Door toenemende vergrijzing neemt het aantal actieve bewoners af. Men maakt zich zorgen over het voortbestaan van deze belangrijke voorzieningen en netwerken in het dorp.

Dorp onder stedelijk beleid

Hoek van Holland valt onder Rotterdam, maar over de relatie met de gemeente heerst veel onvrede onder bewoners. Hierin komen twee dynamieken samen. Allereerst heeft de Hoekenees het gevoel vergeten te worden door Rotterdam en niet dezelfde behandeling te krijgen als stadswijken en gebieden, terwijl Hoek van Holland wel onderdeel is van Rotterdam. Tegelijkertijd hebben bewoners het gevoel dat Hoek van Holland op het gebied van beleid en regelgeving te veel wordt behandeld als een stadswijk van Rotterdam, waarbij het unieke karakter en de afgesloten ligging van het dorp juist vergeten lijken te worden. Het gevolg hiervan is dat veel beslissingen geen draagvlak hebben onder bewoners en niet aan lijken te sluiten bij wat Hoek van Holland volgens bewoners nodig heeft. De relatief geïsoleerde ligging van het dorp maakt daarnaast dat Hoek van Holland in grote mate georiënteerd is op omliggende dorpen in het Westland.

Het voorzieningenniveau in het dorp loopt achter op dat in de wijken binnen de stad Rotterdam, waardoor bewoners van Hoek van Holland aangewezen zijn op hun omgeving. De binding met het Westland is daardoor voor vele bewoners minstens even belangrijk als de binding met Rotterdam.

Een dorp in verandering: opkomen voor de belangen van De Hoek

Hoek van Holland is een dorp in ontwikkeling dat verschillende veranderingen ondergaat. Bewoners zien kansen in ontwikkeling, maar vrezen tegelijkertijd voor de gevolgen ervan wanneer deze in de beleving niet aansluiten bij de identiteit van De Hoek. Deze zorgen komen voornamelijk voort uit een grote binding met het dorp. De dorpsidentiteit van Hoek van Holland gaat veel bewoners aan het hart. Voornamelijk mensen die al lange tijd in De Hoek wonen hebben soms het gevoel dat deze dorpsidentiteit door stedelijke invloeden uit Rotterdam onder druk staat.

Wanneer zij het gevoel hebben niet betrokken te worden bij ontwikkelingen kunnen zorgen en weerstand ontstaan. Ook dit is kenmerkend voor Hoek van Holland; Hoekenezen komen op voor wat zij belangrijk vinden en zijn begaan met de toekomst van hun dorp.

Eén van de ontwikkelingen die een grote rol speelt in het ervaren verlies van de dorpsidentiteit, is een verandering van de bewonerssamenstelling. Bewoners die al lange tijd in Hoek van Holland wonen hebben het gevoel dat nieuwe bewoners, veelal afkomstig uit de stad, niet 'passen' bij de dorpsidentiteit en manier van samenleven. De zogenaamde 'import'-bewoners worden gezien als een bedreiging van de dorpsidentiteit. Nieuwe en oude bewoners van het dorp leven grotendeels langs elkaar heen. Veel bewoners geven aan een afname van de sociale samenhang in het dorp te ervaren en zich in toenemende mate zorgen te maken over de veiligheid.

Dit gevoel wordt versterkt door de moeilijkheid voor jongeren uit Hoek van Holland om een woning te vinden in het dorp. Veel jongeren die zijn opgegroeid in De Hoek zouden graag in het dorp een eigen woning zoeken. Wanneer dit niet mogelijk blijkt ontstaat bij sommige bewoners een gevoel van weerstand tegen mensen 'van buitenaf' die plek in het dorp innemen. Wie eenmaal in Hoek van Holland heeft gewoond, zou er namelijk het liefst willen blijven. Te midden van al deze verandering hebben bewoners soms het gevoel dat er kansen tot ontwikkeling blijven liggen. Zij hebben het gevoel dat het dorp zich niet altijd weet aan te passen aan de behoeften van bewoners. Bijvoorbeeld in de ontwikkeling van de dorpskern zien bewoners nog onbenutte potentie.

2.3 De staat van het dorp Hoek van Holland

Het wijkprofiel is het uitgangspunt voor de informatie in 'De Staat van het dorp Hoek van Holland'. De informatie van het wijkprofiel wordt aangevuld en geduid met een combinatie van data, ervaringen en signalen vanuit de gemeentelijke organisatie en professionals werkzaam in de wijken. Zo ontstaat een overzichtelijk beeld van het dorp, met ruimte voor de unieke identiteit van het dorp.

Bij de start van de Kleine Kernen Aanpak is aan de hand van het Wijkprofiel een nulmeting uitgevoerd. Kijkend naar de ontwikkeling sinds 2018, valt op dat het Wijkprofiel van Hoek van Holland over het geheel genomen iets slechter scoort.

Voor Hoek van Holland geldt het volgende: het voorzieningenaanbod blijft hier ook beperkt ten opzichte van Rotterdam of neemt licht af, zoals OV/Bushaltes. De binding 'algemeen' is sinds 2018 minder geworden. Dat ligt onder andere aan de volgende onderwerpen: men voelt wel geluk, trots en verantwoordelijkheid in/voor de buurt, maar een lage 24% voelt zich verbonden met Rotterdam, 49% heeft vertrouwen in de toekomst van Rotterdam (ten opzichte van 69% Rotterdam en 65% in 2018) en slechts 18% verwacht vooruitgang van Rotterdam (ten opzichte van 43% Rotterdam en 28% in 2018). Het vertrouwen in het gemeentebestuur is met 38% minder dan de 48% in 2018 (en 57% Rotterdam), wel meer dan de 32% in 2020. Wat vooral opvalt is dat men in 2018 positiever was in het algemeen.

Voor de Kleine Kernen is de vergelijking met de stad Rotterdam minder relevant. Beter is het om de cijfers af te zetten tegen de andere Kleine Kernen (dorpen).

Een vergelijking tussen de Kleine Kernen op het gebied van Zelfbewustzijn, Vitaliteit, Aantrekkelijkheid en Bereikbaarheid tussen de jaren 2020 en 2022.

	Operationaliseren	Specificatie	Indicator	Opmerking	Bron	Jaar	Score 2020			Score 2022		
							Pernis	Rozenburg	Hoek van Holland	Pernis	Rozenburg	Hoek van Holland
Zelfbewustzijn	Vertrouwen (bestuur en GC)		Heeft vertrouwen gemeentebestuur		WP	2021	53%	34%	32%	58%	33%	38%
			Heeft vertrouwen GC			2021	48%	53%	37%	51%	50%	43%
	Vertrouwen buurt		Score vertrouwen buurt (gemiddelde)	Gemiddelde 'leuk' 'trots' 'verbonden' 'verantwoordelijk'	WP	2021	70%	70%	72%	72%	64%	71%
	Vertrouwen in elkaar		Verleent burenhulp		WP	2021	38%	46%	54%	60%	48%	56%
Thuis voelen bij buurt bewoners				2021		66%	61%	68%	66%	55%	61%	
Vitaliteit	Gezondheid	Oordeel eigen gezondheid	Ervaart eigen gezondheid matig of slecht		WP	2021	24%	18%	19%	25%	19%	18%
			Ervaart lichte tot sterke gezondheidsbelemmeringen			2021	24%	22%	22%	33%	29%	24%
	Vrijwilligerswerk		Bewoners die aangeven onbetaald actief te zijn bij één of meer organisaties	nu: % bewoners dat actief is als vrijwilliger	WP	2021	26%	21%	29%	37%	24%	23%
	Mantelzorg		Bewoners die aangeven mantelzorg te geven		WP	2021	15%	18%	19%	21%	15%	22%
	Sporten		Sport één keer per week of vaker	nu: % bewoners dat wekelijks sport	WP	2021	42%	49%	51%	61%	58%	62%
	Actieve inzet buurt		Afgelopen jaar één of meer keer ingezet voor woonbuurt	nu: % bewoners dat zich actief inzet voor de buurt	WP	2021	20%	14%	19%	27%	15%	17%
	Voorzieningen		Genoeg plekken aanwezig voor gezamenlijke bewonersactiviteiten	nu: % bewoners dat zegt dat er in de buurt genoeg plekken zijn voor gezamenlijke bewonersactiviteiten	WP	2021	84%	47%	55%	83%	35%	55%
Aantrekkelijkheid	Groen	Vindt... (ruim) voldoende aanwezig	Oordeel (gebruiks)groen	nu: % voldoende aanwezig gebruiksgroen (picknick, sporten, spelen)	WP	2021	84%	79%	80%	79%	77%	74%
	Leegstand		Leegstand winkels	nu: % verkooppunten met leegstand	WP	2021	0%	9%	4%	0%	5%	4%
	Buitenruimte	CROW-scores	Score buitenruimte	Gemiddelde 'schoon' 'groen' 'heel'	WP	2020/2021	3,82	3,82	3,81	3,90	3,90	3,91
			Ervaren (vaak) overlast van...	Rommel op straat		WP	2021	44%	42%	34%	53%	48%
	Vuil naast container			2021	28%		27%	25%	33%	33%	31%	
Voorzieningen		Tevredenheid aanbod voorzieningen		WP	2021	68%	54%	52%	64%	51%	54%	
Bereikbaarheid	OV-voorzieningen	Vindt ... (ruim) voldoende aanwezig	OV (ruim) voldoende aanwezig in/rond de woonbuurt		WP	2021	73%	74%	50%	81%	71%	63%
	Nabijheid voorzieningen	Woningen met voorzieningen binnen normafstand	Bushalte		WP	2021	84%	62%	45%	74%	54%	36%
			Metrostation (inclusief treinstation Hoek van Holland)			2021	100%	0%	83%	94%	0%	76%
	Voorzieningenaanbod ruim/krap	Aantal voorzieningen binnen normafstand	Bushalte (norm: 277 meter)		WP	2021	2,3	0,9	0,7	2	0,7	0,4
Metrostation (inclusief treinstation Hoek van Holland) (norm: 1184 meter)				2021		1,0	0,0	0,8	0,9	0,0	0,8	

■ Hogere score ■ Score gelijk gebleven ■ Lagere score

Hoofdstuk 3

Het Hoek van Holland van de Toekomst

2.4 SWOT-analyse, sterke en zwakke punten, kansen en bedreigingen

SWOT staat voor de Engelse termen Strengths, Weaknesses, Opportunities en Threats. In een SWOT-analyse koppel je de sterktes en zwaktes van de wijk aan de kansen en bedreigingen in het dorp.

Naar aanleiding van de door de dorpsraad uitgevoerde participatie is in samenwerking met de gemeentelijke clusters deze SWOT van Hoek van Holland opgesteld:

Sterkten	Zwakten
<ul style="list-style-type: none">Unieke ligging van haven/grensplaats aan strand en duinen met bijzonder buitengebied, oranje buiten- en bonnenpolderDorpskarakter met rijk verenigingslevenUnieke militaire cultuurhistorieBereikbaarheid door Hoekse Baan en Hoekse metrolijnVeel lopende bouwprojectenSamenwerking tussen ondernemers en gemeente en BIZ-dorpscentrum	<ul style="list-style-type: none">Vergrijzing bedreiging voor verenigingsleven en mantelzorgZeer beperkte activiteiten en cultuuraanbod voor jeugdVerbinding Strand – Dorp – PolderTe weinig woningen voor starters en jongeren en matige diversiteit in woningaanbodVerouderd en slecht onderhouden centrumWeinig recreatieve verblijfsplekkenSchaamte om hulp te vragen bij armoede en eenzaamheid
Kansen	Bedreigingen
<ul style="list-style-type: none">TROP, ontwikkeling, transitie naar vierseizoenenbadplaatsNieuwe HoeksteeParticipatie en communicatie waar mogelijk en vroegtijdigEnergietransitieKleine kernen aanpak	<ul style="list-style-type: none">Geen financiën TROPRotterdam door ligging weinig betrokken bij Hoek van HollandVoorzieningen onder druk (onder andere scholen, eerstelijns zorg, verenigingen)Milieucontouren onder andere uitstoot van de haven en industrieVerdere afname van detailhandel

3.1 Toekomstbeeld van Hoek van Holland

Op basis van de bevindingen uit het participatietraject dat doorlopen is, kan een schets worden weergegeven van het gewenste ideale toekomstbeeld van Hoek van Holland voor de langere termijn. Hierin worden de ambities, behoeften en wensen vanuit het dorp zichtbaar.

In het Hoek van Holland van de toekomst:

- is het rustig wonen; waar de bewoners genieten van het strand, het dorp en de polder;
- is het genieten voor de toerist/recreant van een kleinschalig bruisend dorp met een rijk aanbod aan horeca, activiteiten en cultuur;
- zijn de nu bestaande kwaliteiten van Hoek van Holland behouden of zelfs versterkt, met name het dorps karakter en de aanwezige historische waarden en de aantrekkelijkheid van het vele groen, de polder en het strand;
- staat het leefmilieu niet onder druk door de nabijheid van de haven en de Nieuwe Waterweg;
- is er een goede balans in de woningvoorraad, is er voldoende en betaalbaar aanbod van woningen voor de diverse doelgroepen en is doorstroming mogelijk, zodat mensen (jong en oud) die in Hoek van Holland geworteld zijn, in hun dorp kunnen blijven wonen;
- is de ontsluiting van het dorp maximaal geregeld via (elektrische) auto, metro, bus en vervoer over water;
- is het strand goed verbonden met het centrum en de polder van de Hoek door vlotte, veilige verbindingen voor wandelaar, fietser, auto en openbaar vervoer;
- is het 'nieuwe' recreatieoord verbonden met het dorp Hoek van Holland door aantrekkelijke buitenruimte en winkeltjes. Er is interactie tussen de verblijfs gasten en de inwoners van het dorp;
- is het dorp waar het voor iedere (dag)toerist een fijne plek is om te verblijven of het nu gaat om daggasten, hotel- of campingasten, huurders van de Roompot-huisjes of campers;
- beschikt Hoek van Holland over een nieuwe Hoekstee:
 - een centraal, goed bereikbaar dorpsgebouw, waar het sfeervol en vanzelfsprekend ontmoeten is met een plek voor diverse activiteiten;
 - een nieuw zwembad en een innovatieve sporthal, met voldoende capaciteit om in de behoefte van sportverenigingen en scholen (voor gymlessen) te voorzien;
 - met aangrenzend een park met voorzieningen voor buitensport en -spel;
- is het dorpscentrum een aantrekkelijk winkelgebied met een gevarieerd aanbod van detailhandel voor wat betreft de dagelijkse boodschappen en toeristische kleine winkeltjes;
- is er een gevarieerd horeca-aanbod, bestaande uit kleinschalige hotels, restaurants, cafés, lunchrooms en terrasjes;

- zijn er binnen Hoek van Holland en in verbinding met naastgelegen dorpen (langs de Waterweg en de kust) genoeg veilige en aantrekkelijke routes voor voetgangers en fietsers, zodat bewoners en ook recreanten vaker wandelen en fietsen (preventief gezondheidseffect) en de auto zo veel mogelijk kunnen laten staan (minder uitstoot, minder overlast, meer veiligheid);
- zijn het strand, het dorpscentrum en de polders aantrekkelijke gebieden voor bewoners van het dorp maar ook voor de toerist. De diversiteit aan strandpaviljoens, winkeltjes aan het strand én in het dorp, musea, wandel- en fietsroutes en recreatie in de polders verleiden de gasten om Hoek van Holland nader te ontdekken;
- zijn de musea samenwerkingspartners die elkaar aanvullen en versterken en met de andere activiteiten in het dorp zorgen voor een mooi gebalanceerd programma het jaar rond voor bewoners en de toeristen;
- is het culturele klimaat uitnodigend voor kunstenaars en zijn er voldoende ateliers, oefen-, expositie- en podiumplekken en voldoende gelegenheid om samen te creëren;
- is de verblijfsrecreatie, of het nu om het recreatieoord of kortdurend verblijf gaat, ook aantrekkelijk voor de inwoner van Hoek van Holland. Het zorgt voor werkgelegenheid en voor een hoogwaardige en duurzame inpassing in de omgeving;
- zijn de badgasten welkom op het strand en in het dorp en zullen zij steeds meer verleid worden om het openbaar vervoer of de fiets als vervoermiddel te kiezen. Via elektrisch vervoer blijft men ook welkom;
- is het meteen duidelijk bij aankomst op het strand dat de strandgast van harte welkom is, maar ook dat er ruim toezicht wordt gehouden. Dit gebeurt op gastvriendelijke doch duidelijke wijze. De diverse toezichthoudende diensten werken dan ook moeiteloos samen;
- is er voldoende parkeergelegenheid voor auto's in het dorpscentrum. Deze parkeergelegenheden zijn goed uitgeruste voorzieningen voor elektrisch vervoer;
- zijn er goede openbaarvervoerverbindingen via metro, bus en over water (niet alleen richting Rotterdam maar ook richting het Westland en de haven);
- zijn er voldoende parkeerfaciliteiten aanwezig en wordt in de woonwijk geen extra parkeerdruk ervaren van campers en recreanten;
- is het onderhoud van de buitenruimte op orde: schoon, heel en veilig, met een passend niveau van toezicht en handhaving;
- is er een gevarieerd aanbod aan sport en beweging voor jong en oud;
- is er een bloeiend verenigingsleven, met verenigingen die financieel gezond zijn, over voldoende kader beschikken en hoge ledenaantallen hebben;
- zijn de maatschappelijke voorzieningen op orde en kunnen de bewoners in het dorp terecht voor met hun zorgvraag;
- zijn er aantrekkelijke, financieel gezonde culturele instellingen, waardoor dorpsbewoners laagdrempelig in contact komen met diverse vormen van cultuur;

- organiseren bewoners en wijkpartners veel sociale activiteiten in de wijk (op allerlei vlak: sportief, muzikaal, cultureel, maatschappelijk) waarbij ontmoeting en verbinding centraal staan en waarmee bruggen geslagen worden tussen ouderen en jongeren, tussen groepen met diverse culturele achtergronden, en tussen bewoners die nieuw in Hoek van Holland komen wonen;
- zijn er voldoende laagdrempelige ontmoetingsplekken in het dorp waar bewoners samen kunnen komen om activiteiten te organiseren, en om te praten met medewerkers van de gemeente, corporatie, maatschappelijke organisaties en wijkagent over wat hen bezighoudt in de wijk;
- zijn bewoners over het algemeen zelfredzaam, is er een sterke sociale binding en is er ruimte voor diversiteit;
- voelen bewoners zich veilig in hun dorp en zijn de wijkagent en de handhavende diensten makkelijk en goed bereikbaar voor bewoners;
- wordt er aan mensen die dat nodig hebben, goede ondersteuning geboden op de verschillende leefgebieden (werk en inkomen, zorg, taal, sociale problematiek, geldzorgen, gezondheid, discriminatie en eenzaamheid);
- worden sociaal-maatschappelijke problemen in het dorp beheersbaar gehouden door duidelijk en transparant toewijzingsbeleid en intensief beheer op straatniveau door corporatie en gemeente;
- groeien kinderen gezond en gelukkig op in een kindvriendelijk dorp, met genoeg veilige buitenspeelmogelijkheden, en voldoende basisscholen met een goed schoolklimaat;
- worden jongeren gestimuleerd en ondersteund bij:
 - het volgen van voortgezet en beroepsonderwijs (onder andere met goede samenwerking met middelbare scholen in de omgeving);
 - het ontwikkelen van sociale en andere vaardigheden (onder andere eigen ontmoetingsplekken);
 - het ontdekken en ontwikkelen van hun talenten (onder andere op sportief en artistiek gebied);
- is er een goed gemêleerde kinder- en/of jongerenraad aanwezig die zelf activiteiten organiseert en die actief betrokken wordt bij belangrijke zaken in het dorp;
- kunnen ouderen prettig wonen, met:
 - passende en betaalbare huisvesting;
 - een gevarieerd activiteiten aanbod, gericht op de interesses en behoeften van ouderen;
 - adequate zorg- en welzijnsvoorzieningen in de buurt;
 - sociale netwerken, mantelzorgers en vrijwilligers waar indien nodig op teruggewallen kan worden.

3.2 Hoe bereiken we het Hoek van Holland van de toekomst; opgaven voor het dorp, op de middellange en korte termijn

Algemeen beeld

Het strand en duingebied, in combinatie met de Nieuwe Waterweg, maken Hoek van Holland uniek. Het zijn redenen om je te willen vestigen en het biedt Hoek van Holland een kansrijke positie in een concurrerende woningmarkt. Het zelfbewuste, zelfredzame, dorpse karakter van Hoek van Holland zorgt voor een grote sociale samenhang. De cohesie staat volgens het wijkprofiel onder druk en kan beter worden ondersteund door het benutten van de lokale media en De Hoekstee als Het Huis van de Wijk. De Hoekstee moet als geheel een eigentijdser uitstraling krijgen en bruisen. Om dit te laten lukken, zijn investeringen nodig.

Het betrekken van bewoners door middel van participatie is een gezamenlijk opgave voor de dorpsraad en de clusters. Actieve ondersteuning vanuit de stedelijke clusters is hiervoor nodig.

De beperkte omvang van het dorp als geheel in combinatie met de geïsoleerde ligging op twee kilometer afstand van het strand is minder gunstig voor werkgelegenheid en het voorzieningenniveau.

Ondernemers op de bedrijventerreinen vragen om meer ruimte om te kunnen groeien en nieuwe internationale regelgeving leidt tot ruimtelijke vraagstukken in onze grensvoorziening bij Stena Line. De lang gekoesterde wens om van Hoek van Holland een vier seizoenen badplaats te maken blijkt niet makkelijk te realiseren. De opgave om meer verblijfstoerisme te faciliteren blijft ook in deze bestuursperiode actueel. Het dorpscentrum, het strand, de strandroutes en de Koningin Emmaboulevard verdienen een uitstraling die bij een toeristisch dorp hoort. Van belang is ook de programmering om de toerist vast te houden. Behoud van historisch militair erfgoed moet hoger op de agenda en niet alleen door het dorp zelf worden gedragen. Verruiming van het evenementenbeleid is ook nodig om die gewenste toeristische uitstraling meer te kunnen faciliteren. Het Nationaal Park Hollandse Duinen biedt kansen evenals de samenwerking met Rotterdam Partners.

Hoek van Holland moet in balans blijven. Om draagvlak voor voorzieningen te behouden moeten er voldoende kansen zijn voor vestiging en doorstroming. De Hoekse woningvoorraad is momenteel en in de nabije toekomst nog niet goed in staat om de demografische veranderingen op te vangen. Daarom moet de Hoekse woningmarkt kunnen groeien met levensloopbestendige woningen én gezinswoningen. De sterk vergrijzende bevolking (al dan niet met gezondheidsproblemen) heeft speciale aandacht nodig voor goede woon- en zorgvoorzieningen, die duurzaam kunnen voorzien in de behoefte van mensen met een zwakkere gezondheid. Bereikbaarheid is hiervoor essentieel. Hierin is al veel geïnvesteerd (Hoekse Lijn en tweede ontsluitingsweg). Bij de voltooiing van deze infrastructuur moet ook oog zijn voor de toeristische uitstraling van het dorp. Dat vereist een kwalitatief goede inpassing in de buitenruimte en mogelijkheden voor vervoer over water.

In lijn met het beleid van de stad Rotterdam vindt ook Hoek van Holland duurzaamheid van groot belang. Hoek van Holland moet duurzame waarden uitdragen. Dit geldt voor het strand, het dorp en de polders. In duurzaamheid kan Hoek van Holland, zeker op het strand, een koploperpositie gaan innemen en in co-makership met Rotterdam de lat hoog leggen. Ten aanzien van de concrete maatregelen over duurzaamheid zal er steeds een vergelijk moeten worden gemaakt tussen vigerende beleidskader en de dorpse maat van Hoek van Holland. Adviezen van de gebiedscommissie uit het verleden moeten door de dorpsraad bij de uitwerking worden meegewogen en bij toekomstige plannen moet zorgvuldig worden geparticipeerd. Onze polders dienen een open natuurgebied te blijven en daar waar mogelijk kwalitatief hoogwaardiger te worden en een karakter krijgen waar extensieve landbouw en kleinschalige toeristisch/recreatieve activiteiten welkom zijn. Eventuele duurzame initiatieven dienen zo nodig op een afgewogen wijze ingepast worden.

Bovenstaande inzichten en op basis van de ervaring van de afgelopen bestuursperiode, de participatie die recent heeft plaatsgevonden én de analyses zoals de Staat van het Dorp vormen de basis voor het dorpsakkoord. En zijn vertaald in vijf doelen voor de langere termijn van vier jaar en acties voor de korte termijn.

Doel 1

Veiliger en gezonder opgroeien en leven in Hoek van Holland

Vanuit de participatie is er een grote wens om zichtbare veiligheidsinzet van Toezicht en Handhaving en de wijkpolitie in het dorp. Daarnaast zijn er zorgen nu het dorp groeit qua inwoneraantal of de maatschappelijke voorzieningen wel toereikend zijn. Ook is er behoefte om de dorps waarden te behouden. Eén van de ontwikkelingen die een grote rol speelt, is het door de bewoners ervaren verlies van de dorpsidentiteit. Men linkt dit aan een gevoel van onveiligheid en wijt dit aan de verandering van de bewonerssamenstelling. Bewoners die al lange tijd in Hoek van Holland wonen, hebben het gevoel dat nieuwe bewoners, veelal afkomstig uit de stad, niet 'passen' bij de dorps identiteit en manier van samenleven. Nieuwe en oude bewoners van het dorp leven grotendeels langs elkaar heen. Veel bewoners geven aan een afname van de sociale samenhang in het dorp te ervaren en zich in toenemende mate zorgen te maken over de veiligheid. Dit gevoel wordt versterkt door de moeilijkheid voor jongeren uit Hoek van Holland om een woning te vinden in het dorp.

Inzet voor 2023, zie het Jaaractieplan 2023 (JAP)

- Zichtbare veiligheidsinzet van Toezicht en handhaving en de wijkpolitie in het dorp.
- Het versterken van de Hoekse 'dorps waarden', de waarden met elkaar definiëren en inzetten op behoud.
- Veiliger en gezonder leven in Hoek van Holland voor ouderen, maar ook voor jongeren in Hoek van Holland.

Doel 2

Een levendiger en vierseizoenenbestendig Hoek van Holland

Samen met bewoners en ondernemers de schouders zetten onder de sociale samenhang. De cohesie moet beter worden ondersteund door onder andere benutten van de lokale media en de sociaal-culturele faciliteiten, zoals De Hoekstee. Deze moeten uitnodigend en op orde zijn voor alle groepen, een eigentijdse uitstraling krijgen en bruisen. Lokale initiatieven zijn er genoeg en samen met zorg- en welzijnsaanbieders en initiatiefnemers voor kunstactiviteiten kan de gemeente in co-creatie meer doen zodat het aanbod voor alle doelgroepen levendig en uitnodigend is.

Hoek van Holland wordt steeds aantrekkelijker als vierseizoenenbadplaats en jaarrond neemt het aantal bezoekers toe. Dit kan meer opleveren voor het dorp en het strand wanneer het toeristische aanbod en de uitstraling op orde zijn, ook qua duurzaamheid. Dit vraagt om een bovengemiddelde investering in het beheer van de buitenruimte. Duurzaamheid kan ook de troef zijn om Hoek van Holland als badplaats te profileren. Het toenemende toerisme biedt juist ook voor jongere Hoekenezen kansen op werkgelegenheid. De gebiedscommissie signaleerde dat het toenemende toerisme de druk op het reguliere dorpsleven vergroot en vindt het voor haar inwoners van belang dat de balans voortdurend in het oog gehouden wordt.

Uitnodigende langzaamverkeersroutes, juist ook in de polders, die aansluiten op netwerken zijn nodig om duurzaam en lokaal toerisme een goede kans te geven. Gekoesterde maar onderbelichte parels zoals het cultureel-militair erfgoed en de ingenieurskunst moeten meer aandacht krijgen en in overleg met de beheerders goed gepromoot en zo mogelijk ondersteund worden. Het Nationaal Park Hollandse Duinen kan in samenwerking met Rotterdam Partners en ondernemers hiervoor nog meer benut worden als promotiekans. Hoek van Holland leent zich vooral in de omgeving van de Koningin Emmaboulevard en het strand uitstekend voor evenementen en aan initiatiefnemers moet ook ruimte geboden worden om publiekstreckende manifestaties te kunnen organiseren.

Ook moet er nog meer verblijfsrecreatie die past bij een levendige, maar kleinschalige badplaats toegevoegd worden in Hoek van Holland. Hierbij moet worden gedacht aan verblijfsrecreatie in brede zin: hotels, bed&breakfast-voorzieningen, verbetering en uitbreiding van plaatsen voor campers maar ook de ontwikkeling van vakantiehuisjes. Bij dit laatste is een studie naar de ontwikkeling van het recreatieoord op de langere termijn nodig. Ook de ontwikkeling van de Berghaven als geheel is een kans voor de lange termijn, waarop gestudeerd moet worden.

Inzet voor 2023, zie JAP

- Inzet op diversiteit in activiteiten (sport, cultuur en bewegen) waardoor het plezierig recreëren is in Hoek van Holland voor de bewoner maar ook voor de bezoeker.
- De TROP-uitvoeringsagenda realiseren.
- Veilige badplaats door gezamenlijke, zichtbare inzet vanuit de gemeente en de externe diensten, en het starten van de wijkhub in het dorp.

Doel 3

Toekomstbestendiger en duurzamer wonen

Zowel de groep starters als de ouderen ervaren krapte op de Hoekse woningmarkt, zeker als het om bereikbare woningen gaat. Voor een goed functionerend dorp is het van belang dat inwoners binnen het dorp wooncarrière kunnen maken zowel voor jongeren, als gezinnen en ouderen. Een goede mix van koop- en huurwoningen is hierbij het uitgangspunt. Door onder andere de crisis kende de woningbouwproductie langere tijd vertraging.

Inzet voor 2023, zie JAP

- Structurele communicatie over de ontwikkeling op het gebied van woningbouwplanning en gebiedsontwikkeling.
- Verder verbeteren van de samenwerking van de gemeente met de corporaties, zodat plannen nog beter op elkaar worden afgestemd.

Doel 4

Bereikbaarere Hoek van Holland

Dankzij veel investeringen is Hoek van Holland de best bereikbare bad- en grensplaats van Nederland. Het doortrekken van de Hoekse Lijn tot op het strand en de Hoeksebaan zijn van cruciaal belang voor de toekomst van het dorp. Daarbij staat natuurlijk de infrastructuur zelf voorop en de projecten zijn pas echt af voor het dorp als de inrichting gebruiksvriendelijk is en een uitnodigende uitstraling heeft. Voor het verkeer en parkeren in het dorpscentrum zullen de vernieuwingen ook invloed hebben.

Er is een meer vanzelfsprekende verbinding tussen het strand en het dorp nodig. Een goed verkeerscirculatieplan is voor de bewoners van groot belang om het dorp onder de toenemende toeristenstroom bereikbaar te houden bij topdagen. Dit geldt ook voor de toenemende druk door grensverkeer. De gevolgen van de veranderde bereikbaarheid zullen ook in het dorpscentrum merkbaar zijn; een goede analyse hiervan helpt bij gesprekken over de gewenste opknopbeurt. Verbeteringen in de noord-zuid verbindingen met het Westland, Den Haag en de Zuid-Hollandse eilanden bieden sterke kansen voor woon-werkverkeer én toerisme. Vooral het openbaar vervoer moet geoptimaliseerd worden, ook over water. Ov-verbindingen in een (klein) dorp als Hoek van Holland zijn vaak matig bezet en regelmatig wordt getwijfeld aan hun bestaansrecht.

Vooraf voor kwetsbare groepen is het van belang dat er oog blijft voor de noodzaak van deze voorzieningen.

Inzet voor 2023, zie JAP

- Strandboulevard opnieuw ontwerpen.
- Verbeterde Hoekse mobiliteit, doorstroming en bereikbaar naar de kust en het dorp verbeteren.
- Verkeersoverlast Oude Hoek verminderen en monitoren met bewoners.

Doel 5

Aantrekkelijker leefomgeving

Om het aantal inwoners te laten toenemen en Hoek van Holland als aantrekkelijke en eigentijdse woonplaats voor oud én jong te houden zal een aantal verbeteringen moeten plaatsvinden in de buitenruimte. Met het vastgestelde ambitiedocument voor het dorpscentrum wordt een eerste aanzet gegeven hoe er kwaliteit kan worden toegevoegd. Er moet samen met de ondernemers en vastgoedeigenaren geïnvesteerd worden om recht te doen aan een toeristisch-dorpse uitstraling. Herinrichting van autoverkeer, parkeren en terrassen moeten meegenomen worden in de verbeteringen. Om succesvol te kunnen inspelen op de toekomst is onder andere een analyse van het gedrag van het winkelend publiek en andere bezoekers nodig. Zo krijgt men meer grip op de positioneringsopgave. Het groen binnen de woonkern moet meer uitnodigend worden en de klachten over onderhoud van bijvoorbeeld trottoirs moeten structureel worden opgepakt. Ook wordt de buitenruimte van de bedrijventerreinen in samenwerking met de ondernemers verder verbeterd.

Inzet voor 2023, zie JAP

- Extra aandacht voor en aanpak van repeterende klachten van de inwoners/ ondernemers over (achterstallig) onderhoud aan trottoirs en paden.
- Meer interactie tussen enerzijds dorpsraad als vertegenwoordiging van de inwoners/ondernemers en anderzijds cluster Stadsbeheer.
- Verbeteren uitstraling van de bedrijventerreinen de Zekken en de Kulk en de voorbereidingen treffen voor het starten van een BIZ.

3.3 Knelpunten

Voor de volgende acties uit het jaaractieplan 2023 is nog geen financiering gevonden:

1. het beeldkwaliteitsplan actualiseren;
2. uitvoeringsagenda TROP wordt werkelijkheid;
3. verkeersmaatregelen Strandweg en westzijde, Mobiliteit Oude Hoek;
4. verkennen van de huidige status en opbouw van de Strandboulevard;
5. voorstel maken voor een ander ontwerp van de Strandboulevard.

Deze acties zijn ondergebracht in de claims voor de voorjaarsretraite vanuit het Kleine Kernen Aanpak (KKA).

3.4 Participatie bij Stedelijke programma's en beleid

De dorpsraad verwacht dat bij elke opgave in het dorp, waarmee de bewoners te maken (kunnen) krijgen, men vooraf door de gemeente wordt geïnformeerd.

De dorpsraad voert graag het gesprek over hoe ervoor gezorgd wordt dat de bewoners van Hoek van Holland hun invloed kunnen hebben. In de bijlagen vindt u de stedelijke opgaven vanuit Stadsbeheer, Stadsontwikkeling en de directie Veilig. Maatschappelijke ontwikkeling heeft geen input geleverd.

Bijlage 1

Verlagen van de participatie over het dorpsakkoord door de dorpsraad in de Hoekse Krant

Help mee plannen maken voor Hoek van Holland

Inwoners en Hoekse ondernemers kunnen vrijdag 14 oktober een stem hebben in de toekomst van hun dorp. Een goede reden om even langs te gaan bij restaurant Saam aan het Brinkplein. De dorpsraad van Hoek van Holland ontvangt daar Hoekenezen om van hen te horen wat zij belangrijk vinden voor het dorp. Deze ontmoeting met de dorpsraad is het begin van een dorpsakkoord. 'Dat is een afspraak met bewoners en organisaties over wat we op hoofdlijnen de komende jaren met Hoek van Holland willen doen,' zegt dorpsraad-voorzitter Jacco van Dam.

Kiezen uit zes thema's

Superbelangrijk dus. De dorpsraad heeft zes thema's op een rij gezet. Bewoners kunnen zich hierover uitspreken. Het zijn onderwerpen die gaan over veranderingen die de komende jaren merkbaar moeten zijn. Niet alles kan. En dus is het zaak om te kiezen wat de meeste aandacht moet krijgen.

Dit zijn de zes verander-thema's: meer levendigheid, toekomstbestendig, een aantrekkelijk dorp in vier seizoenen, beter bereikbaar, aandacht voor gezondheid, meer veiligheid.

Van links naar rechts: Jacco van Dam, Ann van den Berg en Henk Schulp, Foto Arnoud Verhey

Dorpsraadslid Ann van den Berg: 'Mensen kunnen 14 oktober bij drie van deze thema's een duim plaatsen. En daarbij kunnen ze ook laten weten waaróm ze de gekozen thema's belangrijk vinden.'

Verenigingen bezoeken

Daar blijft het niet bij. Dorpsraadslid Henk Schulp: 'De komende twee weken gaan we verenigingen en clubs bezoeken en proberen we op straat met zoveel mogelijk mensen in gesprek te komen. Ook van hen willen we horen welke thema's zij voor de komende tijd het belangrijkste vinden. En Hoekenezen hebben op 6 oktober thuis een kaart in de brievenbus ontvangen met een QR-code naar de thema's. Kunnen ze thuis op hun gemak bepalen wat zij goed vinden voor Hoek van Holland.'

Samen met bewoners

Wat maakt dit dorpsakkoord nu zo bijzonder? Jacco: 'Met het dorpsakkoord is de band met bewoners en Hoekse organisaties veel directer dan we in vorige jaren gewend waren. We hebben elkaar nu echt nodig om dingen van de grond te tillen. Wij als dorpsraad

zijn een soort aanjagers. Maar bewoners, clubs en andere organisaties moeten hun schouders er ook onder willen zetten. Als we weten wat we kunnen gaan doen en met wie in Hoek van Holland we kunnen samenwerken, werken we de plannen concreet uit en gaan we naar de gemeente om steun te vragen.'

Werklijstjes

Het dorpsakkoord gaat over participatie. Over meedoen dus. Over met elkaar ervoor zorgen dat Hoek van Holland er beter op wordt. Henk Schulp: 'Door het direct benaderen van bewoners zijn wij als dorpsraad extra gemotiveerd. Als we speerpunten verder kunnen uitwerken, hebben we een soort werkljstjes voor het dorp. Daardoor gaan inwoners en organisaties merken dat steun geven aan plannen die zij belangrijk vinden, ook echt tot veranderingen kan leiden.'

Ann: 'Maar het begint allemaal met het kiezen van de thema's. Kom daarom vrijdag 14 oktober tussen 16.00 en 20.00 uur naar Saam en praat mee. De koffie staat klaar!'

DORPSRAAD HVH

Drukke bij verzamelen wensen voor het dorp

Meer vertrouwen, meer duidelijkheid

Meer veiligheid, meer levendigheid, aandacht voor woningbouw, meer groen en minder overlast. Dat zijn belangrijke wensen van inwoners van Hoek van Holland voor hun dorp.

Ruim honderd van hen kwamen 14 oktober naar restaurant Saam. Ze ontmoetten daar dorpsraadsleden. De bezoekers vertelden wat ze graag anders en beter wilden in Hoek van Holland. Elke bezoeker vinkte aan welke drie thema's hij of zij het belangrijkste vond. De top 3 zeg maar. De voorkeuren kunnen worden verwerkt in het dorpsakkoord: het programma voor verbeteringen dat de dorpsraad maakt voor Hoek van Holland.

Niet alleen binnen, maar ook buiten stonden groepjes inwoners 14 oktober te praten over de toekomst van hun dorp. Saam regelde bekertjes koffie en snacks voor de buitengasten. Dorpsraadslid Ann van den Berg: 'Het voelde allemaal als een warm welkom'.

'Een dag over veilig overlast melden'

Meer veiligheid

Dorpsraadslid Henk Schulp over de wensen: 'Veel mensen wilden meer veiligheid in het dorp. Mensen vinden dat er te weinig handhavers zijn om de boel in de gaten te houden. Het gaat vooral om het gevoel van onveiligheid.'

Toch heeft dat veiligheids-verhaal nog een andere kant. Ann van den Berg: 'We merken dat veel mensen geen meldingen doen bij de politie als ze overlast ervaren of als ze iets zien dat niet pluis is. 'Het helpt toch niet', zeggen ze

dan. Maar het helpt wel. De politie kan er niet altijd binnen 5 minuten bij zijn, maar meestal komt er wel degelijk iemand langs. En wat ook meespeelt, elke binnenkomende melding wordt meegeteld in de cijfers. En met die cijfers hebben we iets in handen om de politie en de gemeente te laten zien hoe veilig of onveilig het hier is.'

Jacco van Dam, voorzitter van de dorpsraad: 'Daarom gaan we samen met de politie een dag organiseren over hoe je iets veilig kunt melden bij de politie. Dan wordt ook duidelijk wat er met zo'n melding gebeurt en hoe belangrijk die meldingen zijn'.

Een huis vinden in het dorp

Ook de groeiende vraag naar woningen staat bij veel Hoekenezen hoog op de wensenlijst. Starters kunnen moeilijk een geschikte woning vinden. Jacco: 'Mensen vroegen op 14 oktober of inwoners van Hoek van Holland geen voorrang kunnen krijgen als er een woning vrij komt. Begrijpelijke vraag, maar daar kunnen we vanuit Hoek van Holland weinig aan doen. Dit is in de stad geregeld. Toch is het goed om te weten dat 50 tot 60 procent van de lege woningen aan Hoekenezen wordt toegewezen. Trouwens, niet altijd reageren jongeren op vrijkomende woningen. De oude korrelbetonwoningen in de Prins Hendrikstraat bijvoorbeeld zijn niet echt in trek bij starters. We zouden heel graag meer nieuwe woningen willen bouwen, maar dat wordt steeds moeilijker. De Hoek ligt ingeklemd tussen kwetsbare natuurgebieden en plekken waar door het stikstofprobleem niet gebouwd mag worden.'

Bij de mensen langs

Inwoners konden bij Saam hun wensen en klachten kwijt, maar

-Het was druk en zinvol op 14 oktober op het Brinkplein. Foto Jan van der Ploeg

Van links naar rechts de dorpsraadsleden Ann van den Berg, Henk Schulp en Jacco van Dam. Foto Jan van der Meijde

dorpsraadsleden trokken ook zelf verder het dorp in om te horen wat mensen willen. Ann: 'Ik ben bijvoorbeeld samen met vrijwilligers langs de huizen aan de Strandweg gegaan. Daar zijn veertig wensenlijstjes ingevuld. Ook op andere plekken in het dorp konden mensen laten weten wat hun voorkeuren zijn.'

Wegwijzers en levendigheid

Jacco van Dam bezocht Bunker Bremen en Het Atlantikwall-Museum en hoorde daar dat de bewegwijzering naar deze en andere musea beter kan. Jacco: 'Dat is typisch zo'n praktisch punt dat we snel kunnen oppakken. Gaan we doen dus.'

Over publiekstrekkingen gesproken, veel bewoners missen levendigheid in het dorp en vinden het Brinkplein minder gezellig. Jacco: 'Door corona is het stil geworden in het dorp. We gaan met ondernemers praten om te zien hoe we weer gewoon een gezellige zomerprogrammering voor ons dorp op poten kunnen zetten. Het Brinkplein ziet er al beter uit, maar het is nog zeker niet af. Er komt een tweede fase aan met verdere verbeteringen op het plein.'

Handen en voeten

Ann van den Berg: 'Los van alles: de gesprekken van de dorpsraadsleden met de andere Hoekenezen hebben geleid tot meer vertrouwen en meer duidelijkheid. Hoekenezen voelen zich door de peiling meer betrokken bij wat er gaat gebeuren. Dat goed, want de inwoners van Hoek van Holland zijn de handen en voeten waarmee wij het als dorpsraad mee moeten doen.'

'Tijd voor een fijne zomerprogrammering'

Uitvoering in 2023

De wensen zijn duidelijk. Hoe verder? Henk Schulp: 'We gaan de wensen van de inwoners half november bespreken met de gemeente Rotterdam. Daar rolt een jaarcactieplan uit. Voor de kerst moet dat klaar zijn. Dit jaarcactieplan – dus wat we per jaar gaan doen – is een onderdeel van het dorpsakkoord. Natuurlijk moeten alle plannen ook financieel doorgerekend worden. Daarna wordt duidelijk wat haalbaar en betaalbaar is. Met dat inzicht maken we dan het definitieve dorpsakkoord. Dat is tegen de zomer klaar. In 2023 beginnen we met het uitvoeren van de plannen uit het jaarcactieplan.'

Belangrijkste thema's voor Hoekenezen

1. Veiligheid
2. Aantrekkelijke leefomgeving
3. Toekomstbestendig en duurzaam wonen
4. Beter bereikbaarheid
5. Gezond opgroeien en leven in Hoek van Holland

Belangrijkste thema's voor jongeren

1. Toekomstbestendig en duurzaam wonen
2. Veiligheid
3. Aantrekkelijke leefomgeving
4. Levendig Hoek van Holland
5. Beter bereikbaarheid

DE DORPSRAAD WIL MET U IN GESPREK.

WAT WENS JIJ VOOR HOEK VAN HOLLAND?

DEEL UW IDEEËN

KAN HET BETER?

WAT MOET ER VERANDEREN?

Dorpsakkoord is dichtbij

Het begint met betere communicatie

'Ons advies aan de gemeente is om de Strandboulevard anders in te richten en om in de Oude Hoek het verkeer beter te doseren, zodat vrachtverkeer minder overlast geeft. Ook moet de veerboot naar de Maasvlakte weer het hele jaar door gaan varen. Daardoor gaan vast en zeker meer mensen op de fiets naar het werk. Dat zijn oplossingen waar we al lang over praten. Met de komst van het dorpsakkoord moet dit ook écht gaan gebeuren.'

Dat zegt dorpsraadvoorzitter Jacco van Dam. De dorpsraad sprak met de gemeente over de wensen die Hoekenezen meegaven aan de dorpsraad. Die wensen zijn de basis voor het komende dorpsakkoord. Dat is de lijst met afspraken over verbeteringen in het dorp. De gemeente wil voor zoveel mogelijk wensen geld uittrekken. Maar de bomen groeien niet meer tot in de hemel en dus moet er goed afgewogen waar het geld aan uitgegeven kan worden. Vandaar het overleg met de gemeente over de wensen van de inwoners van Hoek van Holland.

Betere afstemming is toegezegd

Wie alle voorstellen van de dorpsraad op een rij zet, ziet dat het vaak gaat over beter communiceren: op tijd doorgeven dat iets gaat gebeuren en beter afstemmen. Dorpsraadslid Ann van den Berg: 'Begrip begint met goede communicatie.'

Dorpsraadslid Henk Schulp: 'Zo willen we dat de afdeling Stadsontwikkeling beter gaat afstemmen met de afdeling Stadsbeheer. Dat bijvoorbeeld de Dirk van den Burgweg en de Mercatorweg tegelijkertijd worden afgesloten, had natuurlijk nooit mogen gebeuren. Jacco: 'We hebben met Stadsontwikkeling en met Stadsbeheer gesproken. Een betere afstemming is toegezegd.'

Snel oppakken

Voor duurdere zaken, zoals verkeersmaatregelen, is veel geld van de gemeente nodig. Het duurt nog even voordat daar het licht voor op groen gaat. Andere kwesties uit de wensenlijst van bewoners en dorpsraad kunnen al meteen worden opgepakt. Jacco geeft een voorbeeld. 'We willen dat meer Hoekenezen meldingen doen bij de politie als ze zien dat er wat mis is. Daarom maken we binnenkort samen met de politie een filmpje dat mensen stimuleert om ook écht meldingen te doen. Als er

Van links naar rechts de dorpsraadsliden Henk Schulp, Ann van den Berg en Jacco van Dam. Foto Jan van der Meijde

niet gemeld wordt, zijn incidenten niet geregistreerd en lijkt het of Hoek van Holland geen extra inzet van politie of handhaving nodig heeft. Bij meer meldingen wordt er eerder ingegrepen.'

Dorpse waarden

Nog iets dat snel wordt opgepakt: een avond organiseren over dorpse waarden in Hoek van Holland. Ann: 'Dat gaan we doen samen met partnerorganisaties uit het dorp en de gemeente. Lang niet alle mensen die voor het eerst in De Hoek komen, weten wat we hier als dorpsgemeenschap belangrijk vinden. We kunnen wel mopperen op nieuwkomers uit de stad en van verder weg, maar we kunnen er als dorp ook wat aan doen. Bijvoorbeeld door zo'n avond op te zetten en met elkaar kennis te maken. Dan vertellen we meteen wat Hoek van Holland zo bijzonder maakt'.

Zomer vol activiteiten

Henk: 'Ons dorp is vooral een erg leuk dorp. Het mag alleen wel wat levendiger. In alle vier de seizoenen moet het aantrekkelijk zijn om naar Hoek van Holland te komen. Daar ligt eigenlijk al langer een plan voor: het TROP. Voluit: het Toeristisch Recreatief Ontwikkel Perspectief. We willen dat dit plan uit de la komt en ook echt wordt gebruikt om het dorp levendiger te maken. De gemeente wil daar ook geld voor vrijmaken.' Hoekse ondernemers zitten ondertussen niet stil. Jacco: 'Ik sprak met de ondernemersvereniging.

Zij zeggen toe komende zomer met aantrekkelijke activiteiten te komen. Ook bewoners nodigen wij uit om zelf activiteiten te organiseren, daar is geld voor vanuit de bewonersinitiatieven.'

Wonen: creatieve oplossingen

Als iedereen op dezelfde lijn zit en met elkaar in zee wil, dan is er meer mogelijk. De woonkwestie is daar een goed voorbeeld van. Henk: 'In de gesprekken met bewoners werd vaak aangegeven dat er meer huizen moeten komen voor starters en senioren. Dat is niet makkelijk. Het is een landelijk probleem. We hebben natuurgebieden direct om ons heen en we zitten ook met de stikstof-normen.' Ann: 'Toch gaan we een begin maken. Het Lemairepark is nu in ontwikkeling. Daar komt het nieuwe Bertus Bliekhuis te staan. Dat is mooi. Dan zouden we het oude Bertus Bliekhuis bijvoorbeeld kunnen verbouwen tot woningen voor jongeren.' De dorpsraad blijft ook opletten om slimme woningbouw-ideeën direct door te sturen naar de juiste mensen bij de gemeente. Jacco: 'Ik kreeg laatst twee mensen op bezoek die voor 55.000 euro per woning huizen voor starters kunnen bouwen. Hen heb ik direct in contact gebracht met Stadsontwikkeling van de gemeente. Hoek van Holland kan weinig kanten op, maar elke mogelijkheid om iets te doen, pakken we langs de kortste weg op.'

Nieuwjaarswens

De gesprekken met de gemeente over het komende dorpsakkoord zijn gevoerd. Het is nu even wachten tot de gemeente heeft bepaald voor welke onderdelen er meebetaald wordt. Als onderdelen niet passen in het budget van de gemeente, kijkt zo nodig het stadsbestuur mee om te zien of er extra geld kan worden gevonden. Ondertussen kijkt de dorpsraad tevreden terug op de gesprekken met de bewoners. Want met die gesprekken is het allemaal mee begonnen. Soms hadden die gesprekken meteen effect. De abri's die al vijf jaar nutteloos in het dorp staan, zijn weggehaald. Bewoners ergerden zich aan deze erfenis van bus 31. De gemeente kwam door dit signaal meteen in actie.

Jacco: 'We mogen trots zijn op hoe bewoners hebben meegedacht. Ik hoop en verwacht dat deze samenwerking met Hoekenezen ook zo blijft.'

Ann: 'Inwoners willen ons als dorpsraad duidelijk een kans geven. Steun is welkom. Wij zijn maar met elf mensen, maar in heel Hoek van Holland gaat het ruim 10.000 mensen.

Henk: 'De ideeën van bewoners waren vooral een bevestiging van wat we al wisten. Maar doordat bewoners hier massaal mee kwamen, is dat meer dan ook een signaal om er hard aan te werken en ook écht wat met deze ideeën te doen. Samen met de inwoners.' Jacco: 'Als dorpsraad wensen wij alle inwoners een goed 2023 toe'.

Bijlage 2

De verhalen over de belangrijke plekken en van de bewoners

Zwembad Hoek van Holland is een unieke en herkenbare plek voor dorpsbewoners én toeristen

Zwembad Hoek van Holland

Buitenzwembad Hoek van Holland van Sportbedrijf Rotterdam aan de Cordesstraat 160 bestaat sinds 1966. Vanaf het begin tot 1993 lag er op het terrein een instructiebad, een ondiep bad dat veilig was voor mensen die nog niet goed konden zwemmen. Daarna werd een nieuw recreatiebad gebouwd en ziet het zwembad eruit zoals we het nu kennen. Zwembad Hoek van Holland, in de volksmond het 'Hoekse Badje', is altijd een ontmoetingspunt geweest in het dorp voor senioren en gezinnen met jonge kinderen. In de zomermaanden zijn er ook bezoekers uit de rest van de regio te vinden.

Zwemmen in een woonwijk

"Vroeger lag het zwembad tussen de duinen en het grasveld in, nu staan er huizen omheen", vertelt Gerrit Neuman, badmeester bij het zwembad sinds 1980. "Ze zeggen wel eens, wie legt er nou een buitenbad aan in een woonwijk! Dan vertel ik dat het andersom is, eerst was er een bad en later een woonwijk. Als je hier gaat wonen, dan weet je dat je naast het geluid gaat wonen." Bovendien is een buitenbad uniek volgens Luis Ramos, locatiemanager van Sportbedrijf Rotterdam, "We hebben niet zoveel buitenbaden in Zuid-Holland, terwijl mensen het met mooi weer juist superleuk vinden om buiten te zwemmen. Als je kleine kinderen hebt dan is het hier ook een veilige omgeving omdat er toezicht is." Het buitenbad biedt ruimte: "hier kun je meteen recreëren, je legt je handdoek neer op het gras en je bent klaar". Bezoekers kunnen ook terecht om wat te eten bij de foodtruck op het terrein.

In je badjas op de fiets naar het zwembad

Het zwembad is sinds de aanleg een ontmoetingspunt in de wijk. "Vooral vroeger was dat heel duidelijk", aldus Gerrit. "Er was toen verder niets in het dorp, behalve het zwembad en de snackbar". Nu ziet Luis dat nog sterk terug onder senioren in Hoek van Holland. "Het hele seizoen komt een vaste club senioren dagelijks banen zwemmen en een kopje koffie drinken. Zij hechten veel waarde aan zwemmen in de open lucht." Het publiek is in het voor- en naseizoen heel lokaal volgens de twee. "Mensen komen hier in hun badjas op de fiets naar toe. De caissières uit Rotterdam die hier soms de kaartjes scannen moeten daar heel hard om lachen. Volgens mij is dat heel dorps."

"Mensen komen hier in hun badjas op de fiets naar toe."

Hoekenezen houden van hun badje

In 2014 dreigde het zwembad te moeten sluiten vanwege bezuinigingen binnen gemeente Rotterdam. Massaal stond in Hoek van Holland een groep mensen op die het daar niet mee eens was en vormden Stichting Vrienden van het Hoekse Buitenbad. Het buitenbad is gebleven en de stichting vertegenwoordigt ook nu nog de bezoekers van het zwembad. Samen met Sportbedrijf Rotterdam organiseert de stichting verschillende activiteiten in het zwembad, zoals een badkuipenrace, kampeernachten of een luchtkus-senfestijn. Luis: "Het is mooi te zien dat de Hoekenezen zo betrokken zijn bij dit bad. Zij zien het echt als 'hun bad'. Dat is goed, want die betrokkenheid maakt het voor ons leuker. Ik hoef alleen maar te bepalen of het binnen de regels van onze organisatie past. Dat doen we in gezamenlijk overleg en dat gaat eigenlijk heel goed." Bovendien biedt het bad reuring in het gebied. "De mensen willen echt niet dat deze plek verdwijnt, want als we open zijn lopen er weer kinderen door de wijk", zegt Gerrit.

'Hoekse Badje': een unieke plek in verleden en toekomst

Zwembad Hoek van Holland blijft in ontwikkeling. Vorig jaar heeft Sportbedrijf Rotterdam bijvoorbeeld een waterglijbaan aan het terrein toegevoegd, "daar wordt gretig gebruik van gemaakt en trekt nieuw publiek". Verder zijn de badmeesters aan het onderzoeken hoe ze meer jongeren naar het zwembad kunnen krijgen. Sociaal design bureau Arttenders is bezig met het ontwikkelen van een ontwerp voor de buitenruimte in samenspraak met bewoners uit de buurt. "We willen het 'Hoekse Badje' nog aantrekkelijker maken, zodat het een unieke en herkenbare plek blijft en wordt voor de dorpsbewoners én voor toeristen."

Ik vind het belangrijk om een positief geluid te laten horen

Mees van Dijk - Jongerenwerker Hoek van Holland

Mees van Dijk is jongerenwerker bij Welzijn op de Hoek - Stichting Humanitas in Hoek van Holland. Hij ondersteunt, geeft advies en helpt jongeren bij het organiseren van activiteiten. Ook is hij het aanspreekpunt voor organisaties en verenigingen in en rond het dorp. Mees heeft goed zicht op wat de jongeren bezighoudt in Hoek van Holland en zet zich in voor hun toekomst.

Een toegankelijk eerste aanspreekpunt

"Als jongerenwerker ben ik zichtbaar voor het dorp. Ik houd me bezig met het mentale, sociale, emotionele en fysieke welbevinden van kinderen, tieners en jongeren in Hoek van Holland. Een belangrijk aspect is het stimuleren van zelfredzaamheid", vertelt Mees. Hij spreekt de jongeren op diverse plaatsen, op straat, op scholen, bij verenigingen of in de buurgemeenten. En sluit hij vaak aan bij activiteiten waar jongeren samenkomen, georganiseerd door verenigingen, scholen of sociaal ondernemers in het dorp. "De meeste jongeren kennen mij gewoon als Mees, ze plakken er niet meteen het label 'jongerenwerker' op. Dat komt denk ik omdat ik hier ben opgegroeid, geboren en getogen. Veel jongeren kende ik ook al voor ik dit werk ging doen."

Preventief werken

"Mijn groep jongeren zit tussen de 10 en 23 jaar, dat is een hele brede groep." De jongste groep spreekt hij op de drie basisscholen in Hoek van Holland. Zo is hij ook meteen zichtbaar voor ouders en professionals. "De jongeren ontwikkelen zich natuurlijk snel." Om problematiek vroegtijdig te kunnen signaleren, bij te springen indien nodig of jongeren te koppelen aan partners in het gebied zijn de korte lijnen ontzettend belangrijk. Voor de jongeren zijn er geen gebiedsgrenzen. Voor de middelbare school zijn ze aangewezen op de scholen in de naastgelegen gemeenten. Om met de jongeren in contact te blijven is er daarom een samenwerking met Jongerenwerk Vitis Welzijn en schoolmaatschappelijk werk van de VO-scholen. Daarnaast haalt Welzijn op de Hoek het stedelijke preventieve aanbod van Gemeente Rotterdam naar Hoek van Holland. Mees is niet alleen op straat te vinden, maar ook in Huis van de Wijk 'De Hoekstee'. Daarnaast is hij ook actief op de verschillende social mediakanalen.

Binding met het dorp, het Westland én Rotterdam

Jongeren in Hoek van Holland voelen zich verbonden met het dorp. "In Hoek van Holland komen jongeren vaak in grote groepen samen in het Huis van de Wijk of bij verenigingen. Ze kennen elkaar en staan voor elkaar klaar." Die verbondenheid heeft te maken met het vertrouwde dorps gevoel, wat veel van hen ook vinden op de middelbare scholen in het Westland. Daarnaast weten jongeren, mede door de metro, steeds beter de weg te vinden naar de stad en komen jongeren uit Rotterdam, Schiedam en Vlaardingen vaker richting Hoek van Holland. Opvallend vindt Mees dat steeds meer Hoekse jongeren voor activiteiten naar de stad gaan: "soms hoor je ze roepen; 'wij horen bij Rotterdam!'. Ze ervaren wel verschil tussen het Westland en Rotterdam."

Toekomst

Jongeren in Hoek van Holland gaan naar school onder andere in Rotterdam, Den Haag, het Westland of Schiedam en kiezen daarna voor een vervolgopleiding, vakopleiding of gaan werken. Daarnaast heeft een groot deel van de jongeren een bijbaan, bijvoorbeeld bij de tuinders, supermarkt of in Huis van de Wijk 'De Hoekstee'. Ook zetten jongeren zich vrijwillig in bij onder andere de verenigingen.

De jongeren willen als ze uit huis gaan graag een eigen woning in Hoek van Holland. Er is wel aanbod, maar dat is niet altijd de plek waar ze willen wonen. Het verlies van woonpunten geeft dan de doorslag om niet voor die woning te kiezen. Mees zet zich daarvoor in, door bijvoorbeeld in gesprek te gaan met de woningcorporaties en de jongeren zelf. "Ik vind het belangrijk om het positieve geluid van de jongeren te laten horen. Zij moeten de kans krijgen zichzelf te laten zien."

"Ik vind het belangrijk om het positieve geluid van de jongeren te laten horen. Zij moeten de kans krijgen zichzelf te laten zien."

Het strand van Hoek van Holland is een geliefde plek onder wandelaars, natuurliefhebbers, vissers, watersporters en toeristen uit binnen- en buitenland

Strand Hoek van Holland Hoek van Holland

Het strand is een belangrijk onderdeel van Hoek van Holland volgens bewoners. Vanuit het dorp is het strand via drie opgangen toegankelijk; de drukke Badweg met de meeste horecagelegenheden, de iets rustigere opgang aan het einde van de Rechtestraat met een paar kleinere horecacenten en een laatste, stillere opgang vanaf het Recreatieoord Hoek van Holland. Op het strand komen mensen uit Hoek van Holland zelf, overig Rotterdam, het naastliggende dorp 's-Gravenzande en toeristen uit voornamelijk Duitsland, om te recreëren, ontspannen én vissen.

Natuur ontmoet industrie

Het strand is een geliefde plek onder wandelaars en natuurliefhebbers. "Ik wandel vaak van 's-Gravenzande naar de pier van Hoek van Holland en weer terug", vertelt een wandelaar. "Het is hier wel heel erg veranderd de afgelopen 40 jaar dat ik hier woon. Toen ik hier kwam wonen was er nog helemaal geen industrie, maar de afgelopen jaren is het havengebied sterk ontwikkeld. Dat geeft wel een heel ander beeld." Toch blijft het strand trekken voor bijvoorbeeld hondeneigenaren; "Ik kom hier vaak vanuit het dorp met mijn hond om te wandelen en even uit te waaien."

Recreatie en horeca

Voor surfers en kitesurfers is het strand een fijne plek om te zijn. Verschillende surfscholen in de omgeving bieden in het zomerseizoen lessen aan. Ook (professionele) kitesurfers zijn er te vinden. "Ik heb op het Recreatieoord Hoek van Holland in 2020 een huisje gekocht, zodat ik dichtbij de zee kan zijn om te kitesurfen, dat is heerlijk in de zomer". Daarnaast zijn er bij verschillende opgangen verschillende horecacenten. "Ik kom hier vaak met mijn vrouw en zontje op het strand. In de zomer om op het strand te liggen zonnen en vandaag komen we hier om even een ijsje te eten. Je kunt hier ook heerlijk vis eten bij verschillende restaurants", vertelt een vader met zijn zoon bij een van de horecalocaties.

Vissers op de pier

Op de Pier van Hoek van Holland verzamelen zich altijd verschillende vissers. "Dit is een van de weinige plekken in Nederland waar je nog zeebaars kunt vangen", vertelt één van hen. "Ik ben zelf chef-kok en kom hier al ruim veertig

jaar voor lijngevangen zeebaars die je op deze manier gevangen zo vers mogelijk kunt bereiden. Ik ben daar elf jaar geleden speciaal voor naar Hoek van Holland verhuisd." Een andere visser komt regelmatig met zijn vouwfiets en de metro vanuit Rotterdam. "Je mag er helaas maar twee mee naar huis nemen volgens de wet, maar tegenwoordig vang je er niet zoveel meer." Overbevissing in het gebied is volgens de vissers een groot probleem, via zenders in staarten worden hele scholen zeebaars met netten opgespoord en gevangen. "Dat is echt zo zonde. Tegenwoordig moet je veel meer geduld hebben wil je nog een vis kunnen vangen, ze worden steeds zeldzamer."

Toenemend toerisme

Veel toeristen weten Hoek van Holland te vinden. Ze verblijven bijvoorbeeld een midweek of weekend in de strandvilla's op het strand. Veel van deze toeristen komen uit Duitsland of Rotterdam, om direct op het strand te kunnen verblijven, vertelt een voorbijganger. Een Duitse toerist vertelt dat ze bijna elk jaar verblijft in een van de strandvilla's omdat ze de plek zo fijn vindt en ook twee Duitse jongeren zoeken wanneer ze in Nederland zijn altijd even het strand op. "We love it here, the Dutch landscape near the sea is so beautiful; there is so much space around here!" Met de bouw van het nieuwe metrostation Hoek van Holland Strand, verwachten lokale strandbezoekers dat het aantal toeristen en dagjesmensen uit vooral Rotterdam in de toekomst zal toenemen.

"Dit is een van de weinige plekken in Nederland waar je nog zeebaars kunt vangen"

Dit is een van zes wijkverhalen die onderdeel zijn van de wijkidentiteit(en).
Ga voor meer informatie naar: <https://mijn.rotterdam.nl/hoek-van-holland/>

Ze moeten de identiteit hier koesteren. Dat geldt voor het recreatieoord én voor het dorp.

Recreatieoord Hoek van Holland - Mario Buijns & Joyce Buursema Hoek van Holland

Mario Buijns schreef twee boeken over Recreatieoord Hoek van Holland: *De Houten Kampeerstad van Rotterdam aan Zee, deel 1 en 2*. De geschiedenis van het kampeerterrain gaat terug naar de periode rond 1920. Rotterdammers gingen in vakantietijd kamperen in de duinen van Hoek van Holland, dichtbij zee. In 1923 kreeg de groep kampeersers een definitieve plek aangewezen voor hun tenten. Al snel verschenen er per kampeerseizoen op te bouwen houten huisjes. Begin jaren vijftig mochten de huisjes blijven staan en werd het recreatieoord permanent. De opzet uit die tijd is nog herkenbaar en de sfeer is nog steeds bijzonder; het recreatieoord is een plek van rust en ruimte voor een hechte, grotendeels Rotterdamse, gemeenschap.

Een heel zomerseizoen op 'het kamp'

Kenmerkend aan het recreatieoord is dat mensen zich enorm verbonden voelen met de plek. Veel mensen hebben huisjes die generaties lang binnen de familie zijn. "Ik kom hier al vanaf mijn geboorte", vertelt Joyce Buursema. "Mijn opa en oma hadden een huisje op het oude kamp, dus als baby werd ik daar al mee naartoe gesleept. Mijn vader had zich opgegeven voor het nieuwe terrein en toen is in 1951 dit huisje gebouwd." In die tijd verbleven veel families een heel zomerseizoen op 'het kamp'. Kinderen gingen de laatste maanden van het schooljaar naar de basisschool in het dorp en kampeersers gingen er naar het badhuis. Ondernemers uit 'de Hoek' wisten het recreatieoord ook te vinden en hadden in de zomermaanden winkels op het terrein. "Het kamp" is eigenlijk een dorp op zich, met een hele hoop connecties met het 'dorp' Hoek van Holland."

Bedreiging voortbestaan

Het dorpse karakter van het recreatieoord is precies waarom mensen het zo fijn vinden op het recreatieoord. "Het is hier heel dorps, anders dan we gewend waren in de stad. Het is kleinschalig. Als je hier de dijk op rijdt, dan kom je in een andere wereld. Dat is de charme, de identiteit van 'de Hoek'." Vanaf 2020 werd het recreatieoord in zijn voortbestaan bedreigd. De gemeente maakte plannen om de grond te verkopen aan een projectontwikkelaar die er verhuurbare vakantiehuishjes op wilde bouwen. De recreanten kwamen met resultaat in opstand, "als het weg zou gaan, dat lijkt me verschrikkelijk, want

ja, hier heb je toch je leven. De gemeenschap is voor veel mensen ook heel hecht, je kan hier sociaal zijn maar je kan je ook terugtrekken als je behoefte hebt aan rust". Op 3 februari 2022 stemde de gemeenteraad unaniem tegen verkoop aan een commerciële marktpartij. Momenteel bekijkt men of het mogelijk is dat de recreanten het terrein in eigen beheer krijgen.

Verstedelijking

Mario en Joyce zien langzaam maar wel dingen veranderen, zowel in het dorp als op het recreatieoord. "Ze willen het hier in het dorp een beetje verstedelijken en drukker maken, met hoogbouw en de verlengde metrolijn. De meeste Hoekenezen zitten daar echt niet op te wachten, de mensen willen het hier gewoon dorps houden. Ook op het recreatieoord verandert het publiek. "Vroeger was het echt de Rotterdamse arbeider die hier verbleef. Tegenwoordig is het meer een mix van bewoners. Er zitten meer creatieve mensen, zoals kunstenaars, die vaak hoger zijn opgeleid. En er zijn wat mensen uit Duitsland." Vroeger mochten alleen mensen uit regio Rotterdam een huisje kopen, die regelgeving heeft de gemeente al jaren geleden losgelaten. Daarbij zijn de kooprijzen van de huisjes flink gestegen, ook vanwege de media-aandacht voor het recreatieoord. "Voor de gewone mens is het niet meer betaalbaar, maar we hopen dat de prijzen weer gaan dalen." Hoeveel effect de gestegen huisjesprijzen gaan hebben, zal in de toekomst blijken. Belangrijk vinden de huidige seizoenbewoners dat de sfeer behouden blijft. "Ze moeten de identiteit hier koesteren. Dat geldt voor het recreatieoord én voor het dorp."

"Als je hier de dijk op rijdt, dan kom je in een andere wereld. Dat is de charme, de identiteit van 'de Hoek'."

Dit is een van zes wijkverhalen die onderdeel zijn van de wijkidentiteit(en).
Ga voor meer informatie naar: <https://mijn.rotterdam.nl/hoek-van-holland/>

Op realistische wijze toont het Nederlands Militair Kustverdedigingsmuseum verschillende militaire periodes uit de geschiedenis

Hans van Aalst - Stichting Fort aan den Hoek van Holland Hoek van Holland

Hans van Aalst is voorzitter van Stichting Fort aan den Hoek van Holland, opgericht in 1985. De stichting is een van de oudste stichtingen in het dorp en heeft als doel het conserveren, bewaren en doorvertellen van het verhaal over de kustverdediging in het gebied rond Hoek van Holland. De stichting runt daartoe het Nederlands Militair Kustverdedigingsmuseum vanaf de locaties Bunker Bremen en Bunker Hamburg. Deze twee bunkers uit verschillende periodes liggen verscholen in het Vinetaduin aan het eind van de Strandweg. Op een realistische manier tonen ze het verhaal over de mensen die erin leefden en werkten in verschillende militaire periodes uit de geschiedenis.

Militair en maritiem erfgoed als basis van het dorp Hoek van Holland

"Hoek van Holland is een relatief jong dorp", vertelt Hans. "De kern van Hoek van Holland is eigenlijk militair erfgoed. Toen de Nieuwe Waterweg werd gegraven moest die beschermd kunnen worden tegen eventuele vijanden. In 1887 werd het Fort aan den Hoek van Holland gebouwd en in gebruik genomen en daarna kwam de verdere ontwikkeling van het dorp." In het duingebied zijn veel fysieke overblijfselen te vinden uit verschillende periodes van de geschiedenis: het fort van voor de Eerste Wereldoorlog, ongeveer tachtig bunkers of 'batterijen' uit verschillende periodes als de Eerste Wereldoorlog en het Interbellum en bunkers gebouwd door Duitsers als onderdeel van de Atlantikwall in de Tweede Wereldoorlog. Ook zijn er restanten uit de Koude Oorlog, zoals de kenmerkende Amerikaanse troposcatter, een straalzender. "Veel Hoekenezen hebben een verbinding of familiegeschiedenis met het militaire en maritieme erfgoed rond het dorp. Veel van hen werkten bijvoorbeeld bij de kustverdediging of de veerdiensten."

Bunkers met een museale functie

De museale bunkers Bremen en Hamburg zijn sinds 2015 geopend voor publiek. Daarvoor was de stichting gevestigd in het fort. Door een flinke huurverhoging kon de stichting daar niet blijven en verhuisde, in eerste instantie voor opslagruimte, naar Bunker Bremen. Toen al snel bleek dat de stichting de uitgebreide collectie ook wilde vertonen, kreeg ze toegang tot Bunker Hamburg. Met een groep van ongeveer twintig gemotiveerde vrijwilligers onderhouden ze beide plekken. "De vrijwilligers hier hebben hele diverse interesses. Voor de een is het techniek, anderen beheren de collectie en er

zijn historici. Samen zorgen we voor het behoud van deze plekken." De bunkers zijn op zaterdag open voor publiek. Op afspraak organiseert de stichting diverse programma's op het gebied van educatie. "We zijn open voor iedereen die langs wil komen, scholen, andere instellingen, rotary's, kerkgemeenschappen; veel van ons publiek heeft allemaal een andere insteek om hier te komen. De een komt voor wapens, de ander voor bunkers, we passen ons aan aan wie langs wil komen."

Behoeftte aan vernieuwing én behoud

Hans is sterk gehecht aan het dorp, net als veel andere dorpsbewoners in 'de Hoek'. "Als je vraagt: wat heeft Hoek van Holland te bieden? Niks. Maar het is het sfeertje. Het is het geouwehoer, het klagen over alles wat niet goed is en hier toch niet weg willen", zegt hij lachend. "Maar het is natuurlijk ook de differentiatie hier. De verhalen zoals wij die vertellen over het erfgoed, het strand, de natuur vlakbij, het sociale leven." Wel heeft Hoek van Holland behoefte aan een impuls volgens Hans. "Je moet als dorp ook vooruitgaan, je kunt niet alleen behouden. De winkelstand is slecht in het dorp, maar er is ook geen aanwas, dus daar zit een probleem. De infrastructuur moet meegroeien en er is weinig woningaanbod voor jongeren en daar moeten we het op termijn juist van hebben." Ook is de afstand naar Rotterdam demografisch en politiek groot, aldus Hans, dat zorgt ook voor verminderd vertrouwen richting Gemeente Rotterdam. "De Hoekenees is kritisch en voelt veel dingen al snel als een bedreiging. Het is hier heel belangrijk dat er een goede verhouding is tussen wat Hoek van Holland is en moet blijven. Dus je moet dingen toevoegen om Hoek van Holland te laten doorgaan zoals we dat willen."

"Veel Hoekenezen hebben een verbinding of familiegeschiedenis met het militaire en maritieme erfgoed rond het dorp"

Dit is een van zes wijkverhalen die onderdeel zijn van de wijkidentiteit(en).
Ga voor meer informatie naar: <https://mijn.rotterdam.nl/hoek-van-holland/>

Biljartclub Europoort heeft een belangrijke sociale functie voor ouderen in het dorp

Biljartclub Europoort Hoek van Holland

In Huis van de Wijk De Hoekstee in Hoek van Holland is sinds 1987 Biljartclub Europoort gevestigd. Een groep biljart enthousiastelingen startte destijds met het initiatief. De eerste dertig jaar mochten ze, ondersteund door Humanitas, nagenoeg kosteloos verblijven in De Hoekstee. Sinds 2018 betalen ze huur en zijn ze een officiële sportvereniging. De biljartclub heeft een belangrijke sociale functie voor ouderen in het dorp.

Een sportvereniging, maar het sociale aspect is belangrijker

"We zijn een vereniging met ongeveer zeventig leden, dat is vrij groot in het dorp", vertelt Toon Willemsen, secretaris van de vereniging. "Wat ons sociaal bindt is het biljarten, iedereen houdt van het spelletje met die drie balletjes." Biljart wordt voornamelijk door de oudere generatie gespeeld. Bij Biljartclub Europoort is niet alleen de sport, maar ook het sociale aspect erg belangrijk. "Het allerbelangrijkst is het contact onderling en dat we een plek bieden aan de ouderen onder ons." Wil Jansen is al twintig jaar lid bij de vereniging en voor hem is het een echte dagbesteding. "Ik kan hier elke dag aanwezig zijn, dan ben ik fijn onder de mensen en hoef ik niet eenzaam te zijn. Ik ben alleenstaand en op mijn leeftijd is het dan heel prettig om een plek te hebben om naar toe te gaan." Ook Nico Tiegelaar, zestien jaar lid, bevestigt dit: "Voor mij is het een plek van ontspanning en gezelligheid, ik ga regelmatig een potje biljarten en heb het hier altijd naar mijn zin."

Vriendelijke competitie

Biljartclub Europoort is ook binnen de regio actief. "We zijn allemaal een beetje middelmatige spelers", lacht Wil, "de ene keer gaat alles goed en de andere keer gaat alles mis." Toch zijn ze óók fanatiek. Er spelen drie teams van ongeveer negen leden in roulerende samenstellingen mee in externe competities. "Dat doen we dus ook echt in tenue, een nette, zwarte broek, wit overhemd en blauw gilet." Daarnaast strijden de A-leden van de vereniging jaarlijks om de titel van clubkampioen. "Dat is meer een vriendschappelijke competitie, al maken we er wel serieus werk van."

Een gemis aan support voor de vereniging

In 2018 moest de club uit noodzaak een sportvereniging worden vanwege de huurverhoging in De Hoekstee. De prijs van de contributie werd daarom verhoogd, waardoor de drempel voor sommige ouderen hoger werd om lid te worden. "Dat is wel een bezwaarlijk iets", vertelt penningmeester Bert Brander, "omdat wij nu een sportvereniging zijn wordt het sociale aspect vaak vergeten. En dat maakt het moeilijker om de financiën voor onze vereniging rond te krijgen." Toon voegt toe dat ze graag meer steun vanuit bijvoorbeeld de gemeente zouden willen zien. "We hebben behoefte aan meer waardering en erkenning in wat voor vorm dan ook, voor de sociale waarde die we toevoegen. Als sportvereniging vallen we nu een beetje tussen de wal en het schip." Het dorp draagt de vereniging wel een warm hart toe: "Vorig jaar hebben we via de jaarlijkse haringveiling een bedrag mogen ontvangen van de ondernemers in het dorp, daar zijn we erg dankbaar voor."

Het ons-kent-ons-gevoel verdwijnt

De leden van Biljartclub Europoort missen plekken in het dorp voor sociaal contact. "Als ik kijk naar andere dorpen, dan hebben ze daar veel meer contact met elkaar, hier is het allemaal weids", aldus Nico. "Dat komt misschien omdat we een soort afscheiding van Rotterdam zijn geworden", vertelt Bert. "Er wonen hier steeds meer stadse mensen en stadse mensen hebben niet dat gevoel van een dorp. Het ons-kent-ons-gevoel verdwijnt." Ook mist het dorp volgens de leden een gezellige kern. "Wij hebben hier in feite alleen een lange straat en het Brinkplein waar het niet prettig is om te zitten. We hebben echt een centraal punt nodig." Gelukkig kunnen ze bij de vereniging terecht: "Wat dat betreft is dit is een plek om te koesteren."

"Ik kan hier elke dag aanwezig zijn, dan ben ik fijn onder de mensen en hoef ik niet eenzaam te zijn."

Dit is een van zes wijkverhalen die onderdeel zijn van de wijkidentiteit(en).
Ga voor meer informatie naar: <https://mijn.rotterdam.nl/hoek-van-holland/>

Staat van het dorp

Inleiding

Sinds 2 november 2021 is de verordening op de Wijkraden 2022 van kracht. Met het nieuwe bestuursmodel krijgen de wijken meer zeggenschap over de inzet van middelen en de opgaven in de wijk. Om te bepalen welke opgaven er spelen, is er onder andere inzicht nodig in hoe de 39 wijken van Rotterdam eraan toe zijn. Elke wijk is namelijk uniek en kent haar eigen uitdagingen, sterktes en zwaktes. Met de Staat van de Wijk zet de gemeente een eerste stap om het gesprek over de wijk met de wijkraad en de wijk zelf te voeren.

Deze versie van de Staat van de Wijk is gebaseerd op een combinatie van data over de wijk en de inzichten van experts en wijkprofessionals werkzaam bij de gemeente Rotterdam. Het product zelf is nog niet af. De Staat van de Wijk moet namelijk nog worden verrijkt door de gesprekken die gaan worden gevoerd met de wijkraad, de wijk en haar inwoners. Door deze werkwijze ontstaat er een gedeeld beeld van de wijk waar iedereen zich in kan herkennen.

De Staat van de Wijk gaat landen in het wijkakkoord. Het document waarin de wijkraden, samen met de gemeente en andere belangrijke wijkpartners afspraken maken over welke opgaven in de wijk belangrijk zijn.

Wijktypering

Iedere wijk heeft eigen unieke kenmerken, geschiedenis, ligging en sfeer. Deze worden kort weergegeven in de Wijktypering. Bovendien wordt er teruggeblikt op vorige wijkagenda's, de uitdagingen en successen.

Hoek van Holland

Hoek van Holland is een dorp met 10.407 inwoners dat letterlijk op de hoek van de kustlijn van Nederland en de monding van de Nieuwe Waterweg ligt. Het is qua oppervlakte het grootste gebied van Rotterdam. Tot 1914 hoorde Hoek van Holland bij 's-Gravenzande.

Voor de haven en de Nieuwe Waterweg maken dat Hoek van Holland onderdeel is van Rotterdam, ook al ligt het 32 kilometer van het centrum. In veel andere opzichten is de relatie met de gemeente Westland echter minstens zo belangrijk.

Hoek van Holland biedt Rotterdam een prachtig natuurgebied, met strand, zee, duin, bos en polders. Sinds de treinverbinding is omgezet naar een metroverbinding, die nu wordt doorgetrokken naar het strand, is de bereikbaarheid vanuit het centrum van Rotterdam sterk vergroot. Als kustplaats is De Hoek een toeristische trekpleister. Vooral in het zomerseizoen – op warme dagen – ontvangt het dorp grote aantallen bezoekers. Tijdens deze periode zijn er bovendien minimaal 2.000 extra inwoners, die op het recreatieoord verblijven.

Hoek van Holland is daarnaast ook een grensplaats. De veerdienst met Engeland zorgt voor een bijzondere dynamiek in de haven met niet alleen passagiers maar ook goederen die van en naar Engeland worden vervoerd.

Terugblik 2018-2022

In de wijkagenda 2018-2022 zijn opgaven benoemd die ook wel ER-doelen worden genoemd (betER, bereikbaarER, aantrekkelijkER enz.). Onderstaand treft u deze vijf opgaven aan zoals ze geformuleerd zijn in de wijkagenda.

1. Levendiger Hoek van Holland

De gemeente zal deze periode samen met bewoners en ondernemers de schouders zetten onder de sociale samenhang. De co-hesie moet beter worden ondersteund door benutting van de lokale media en de sociaal-culturele faciliteiten, zoals De Hoekstee. Deze moeten uitnodigend en op orde zijn voor alle groepen, een eigentijdse uitstraling krijgen en bruisen. Lokale initiatieven zijn er genoeg en samen met zorg- en welzijnsaanbieders en initiatiefnemers voor kunstactiviteiten kan de gemeente in co-creatie meer doen dan gemiddeld zodat het aanbod voor alle doelgroepen levendig en uitnodigend is.

2. Toekomstbestendiger en duurzamer wonen

De gebiedscommissie signaleerde dat voor zowel de groep starters als voor ouderen krapte op de Hoekse woningmarkt bestaat, zeker als het om bereikbare woningen gaat. Voor een goed functionerend dorp is het van belang dat inwoners er een wooncarrière kunnen maken. Dit houdt in dat je als starter op de woningmarkt terecht kunt en voor een eerste woning niet het dorp moet verlaten. Een goede mix van koop en huur is hierbij uitgangspunt. Daarnaast is beschikbaarheid van een kleine of grotere eengezinswoning voor jonge gezinnen noodzakelijk. Als sluitstuk in de wooncarrière zijn voldoende ouderenwoningen en levensloopbestendige woningen nodig. Door de crisis kende de woningbouwproductie langere tijd vertraging, die moet niet langer oplopen, omdat het ten koste gaat van draagvlak voor de lokale economie en allerlei voorzieningen in het dorp.

3. Aantrekkelijker leefomgeving

Om het aantal inwoners te laten toenemen en Hoek van Holland als aantrekkelijke en eigentijdse woonplaats voor oud én jong te behouden, zal een aantal verbeteringen moeten plaatsvinden in de buitenruimte. De gebiedscommissie signaleerde dat het Brinkplein en omgeving en de dorpsentrees meer kwaliteit nodig hebben om een toeristische uitstraling te hebben. Om te beginnen verdient het centrum een opknapbeurt en er zal samen met de ondernemers en vastgoedeigenaren geïnvesteerd moeten worden om recht te doen aan een toeristisch-dorpse uitstraling. Herinrichting van autoverkeer, parkeren en terrassen moeten meegenomen worden in de verbeteringen. Om succesvol te kunnen inspelen op de toekomst is een analyse van het gedrag van het winkelend publiek en andere bezoekers nodig.

Voor de dorpsentrees moeten voorstellen gedaan worden om op termijn de toegangen van het dorp vanuit alle richtingen uitnodigend te maken. Het groen binnen de woonkern moet uitnodigender worden zowel als kijkgroen maar ook als gebruiksgroen. Het Lemairepark is naast een bouwlocatie ook kansrijk als recreatiegebied voor de jeugd in het deel waar milieucontouren het bouwvolume beperken.

4. Betere bereikbaarheid

Dankzij veel investeringen is Hoek van Holland binnenkort waarschijnlijk de best bereikbare bad- en grensplaats van Nederland. Het doortrekken van de Hoekse Lijn tot op het strand en Hóweg zijn van cruciaal belang voor de toekomst van het dorp. Daarbij staat natuurlijk de infrastructuur zelf voorop en de projecten zijn pas echt af voor het dorp als de inrichting gebruiksvriendelijk is en een uitnodigende uitstraling heeft. Voor het verkeer en parkeren in het dorpscentrum zullen de vernieuwingen ook invloed hebben.

Er is een meer vanzelfsprekende verbinding tussen het strand en het dorp nodig. Een goed verkeerscirculatieplan is voor de bewoners van groot belang om het dorp onder de toenemende toeristenstroom bereikbaar te houden bij topdagen. Dit geldt ook voor de toenemende druk door grensverkeer. De gevolgen van de veranderde bereikbaarheid zullen ook in het dorpscentrum merkbaar zijn, een goede analyse hiervan helpt bij gesprekken over de gewenste opknopbeurt.

Verbeteringen in de noord-zuidverbindingen met het Westland, Den Haag en de Zuid-Hollandse eilanden bieden sterke kansen voor woon-werkverkeer én toerisme. Vooral het openbaar vervoer moet geoptimaliseerd worden, ook over water. Ov-verbindingen in een (klein) dorp als Hoek van Holland zijn vaak matig bezet en regelmatig wordt getwijfeld aan hun bestaansrecht. Vooral voor kwetsbare groepen is het van belang dat er oog blijft voor de noodzaak van deze voorzieningen, zeker ook binnen het dorp.

5. Aantrekkelijkere vierseizoenen-badplaats

Hoek van Holland wordt steeds aantrekkelijker als vierseizoenenbadplaats en jaarrond neemt het aantal bezoekers toe. Dit kan nog meer opleveren voor het dorp en het strand wanneer het toeristische aanbod en de uitstraling op orde zijn, ook in duurzaamheid. Dit vraagt om een bovengemiddelde investering in beheer van de buitenruimte. Duurzaamheid kan ook de troef zijn om Hoek van Holland als badplaats te profileren. Het toenemende toerisme biedt juist ook voor jongere Hoekenezen kansen op werkgelegenheid. De gebiedscommissie signaleerde dat het toenemende toerisme de druk op het reguliere dorpsleven vergroot en vindt het voor haar inwoners van belang dat de balans voortdurend in het oog gehouden wordt.

Uitnodigende langzaamverkeersroutes, juist ook in de polders, die aansluiten op netwerken zijn nodig om duurzaam en lokaal toerisme een goede kans te geven. Gekoesterde maar onderbelichte parels als het cultureel-militair erfgoed en de ingenieurskunst moeten meer aandacht krijgen en in overleg met de beheerders goed gepromoot en zo mogelijk ondersteund worden. Het Nationaal Park Hollandse Duinen kan in samenwerking met Rotterdam Partners en ondernemers hiervoor nog meer benut worden als promotiekans. Hoek van Holland leent zich vooral in de omgeving van de Koningin Emmaboulevard en het strand uitstekend voor evenementen en aan initiatiefnemers moet ook ruimte geboden worden om publiekstreckende manifestaties te kunnen organiseren.

Ook moet er nog meer verblijfsrecreatie in Hoek van Holland komen, die past bij een levendige maar kleinschalige badplaats. Hierbij moet worden gedacht aan verblijfsrecreatie in brede zin: hotels, bed&breakfast-voorzieningen, verbetering en uitbreiding van plaatsen voor campers maar ook ontwikkeling van vakantiehuisjes. Bij dit laatste moet ook de ontwikkeling van het recreatieoord op de langere termijn bestudeerd worden in de komende periode. Ook de ontwikkeling van de Berghaven als geheel zijn kansen voor de lange termijn, waarop gestudeerd moet worden.

Kleine Kernen Aanpak

Recent hebben de drie voorzitters van de kleine kernen het ambitiedocument 'Nieuwe Buitenkanen, Investeren in de kleine kernen in de nieuwe raadsperiode' aan het gemeentebestuur aangeboden. Hierin wordt duidelijk beschreven waar de uitdagingen en kansen voor de kleine kernen in zijn algemeenheid en Hoek van Holland in het bijzonder liggen. De hierboven genoemde prioriteiten sluiten naadloos aan bij de vijf verbindende thema's voor de havendorpen van het ambitiedocument dat begin 2022 aan het gemeentebestuur is aangeboden.

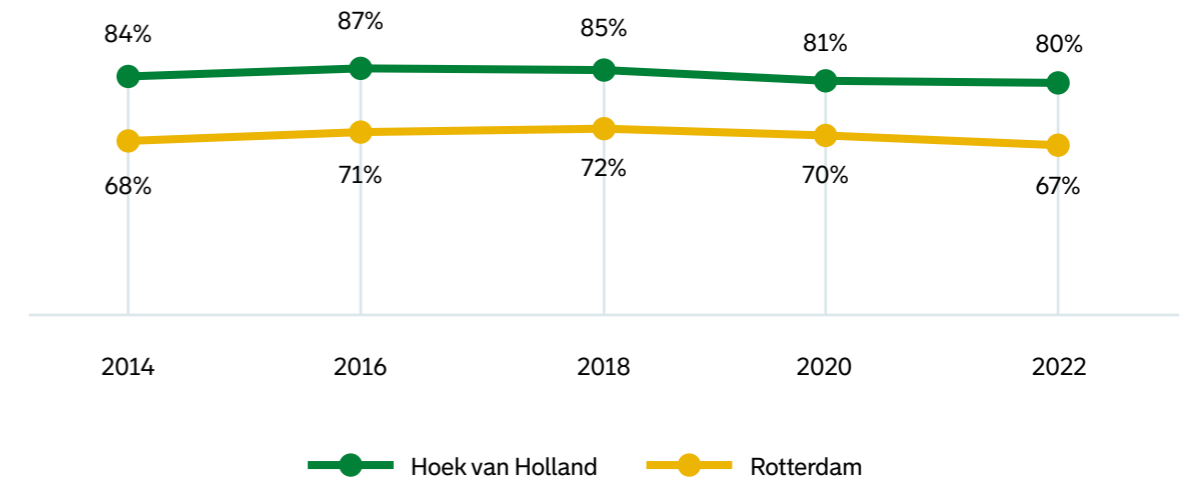
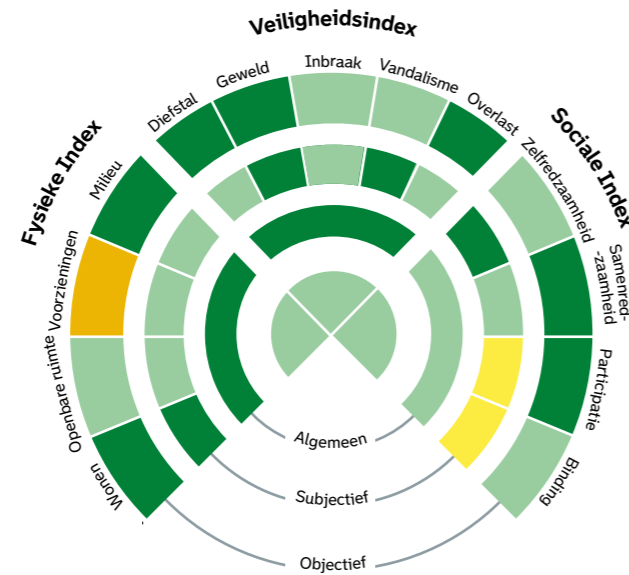
De overkoepelende thema's voor de kleine kernen zijn: Zelfbewuste dorpen in de haven, Duurzaamheid en energietransitie, Vitaliteit, Aantrekkelijkheid en Infrastructuur en bereikbaarheid. Hierbij wordt zowel binnen de gemeente, maar ook in de kleine kernen, door betrokken ambtenaren gedurende de gehele looptijd (tot 2030) de volgende maatregelen als kernwaarden beschreven om de constante aandacht voor de positie van de kleine kernen te waarborgen:

1. Kleine kernen specifiek in stedelijk sectoraal beleid (alle clusters).
2. Kleine kernen laten aansluiten op regio waar wenselijk en nodig.
3. Externe partijen worden betrokken bij Kleine Kernen Aanpak (bijvoorbeeld woningcorporaties en bedrijven).
4. Communicatiestrategie en uitvoering.
5. Participatie.

Toeristisch Recreatief Ontwikkel Perspectief (TROP)

Eind vorige collegeperiode heeft de gemeenteraad het TROP en haar uitvoeringsagenda vastgesteld. Met de uitvoering van het TROP wordt in de breedte vormgegeven aan de verbetering en versterking van Hoek van Holland als leefbare en vitale wijk. Uit de kansen en ambities spreekt de wens om Hoek van Holland te ontwikkelen tot een mooie, kwalitatief goede badplaats. Met voorzieningen die belangrijk zijn voor de Hoekenees en voor de toerist. Met ruimte voor natuur en voor recreatie. Met focus op het optimaal functioneren van de badplaats en op de culturele kwaliteiten van het dorp. De basis voor deze transitie is gelegd in het TROP, en vindt al uitvoering in een aantal projecten waar de gemeente aan werkt.

De kansen zijn talrijk en de verwachting is dat als de metro straks tot op het strand rijdt er meer ondernemerschap richting de Hoek komt. Het is belangrijk dat de Hoekenees zich thuis blijft voelen in een veranderend dorp. En dat de ontwikkelingen bijdragen aan de leefbaarheid van de kern. Van belang is dicht bij de energie van het dorp te blijven in de ontwikkeling. Er worden plekken geactiveerd met aanbod voor de Hoekenees en de recreant en de buitenkanen voor pleinen en het groen worden gepakt. Zo ontstaan er (naast het strand) aantrekkelijke verblijfplekken voor de Hoekenees, maar ook voor de Rotterdammer die komt voor rust en ruimte vanuit de drukte van de stad.

Percentage (%) inwoners dat tevreden is over de huidige woonsituatie

Wijkprofiel Hoek van Holland

Staat van de Wijk

De Staat van de Wijk beschrijft de huidige (woon-) situatie van de 39 wijkraadswijken van Rotterdam. Het wijkprofiel is het uitgangspunt voor de informatie in de staat van de wijk. De informatie van het wijkprofiel wordt aangevuld en geduid met een combinatie van data, ervaringen en signalen vanuit de gemeentelijke organisatie en professionals werkzaam in de wijken. Zo ontstaat een overzichtelijk beeld van de wijk, met ruimte voor de unieke identiteit van de wijk.

Hoek van Holland

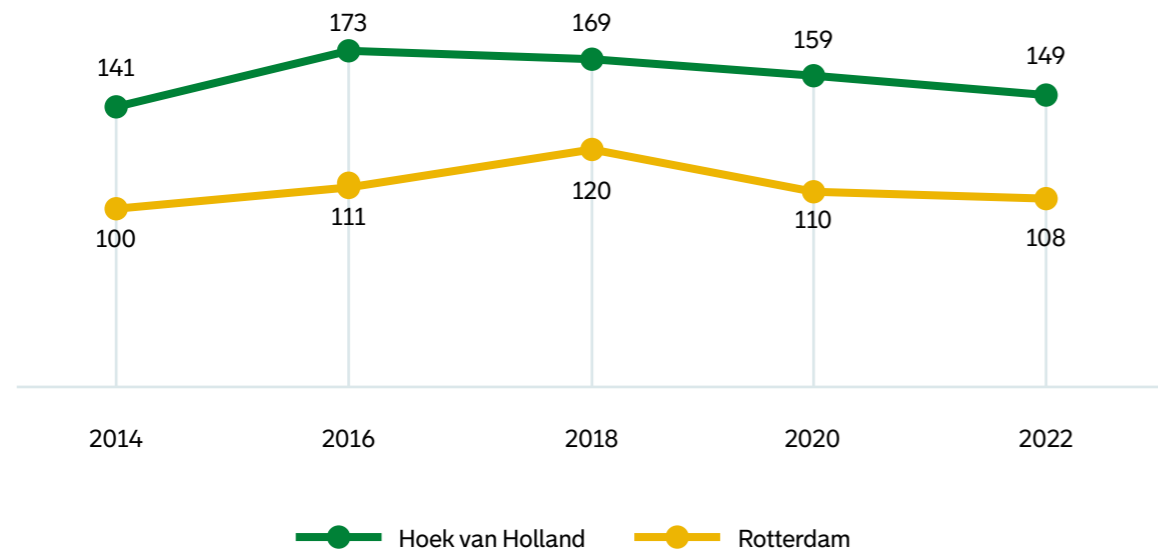
Bevolking

- In Hoek van Holland wonen 10.407 inwoners.
- 6% in Hoek van Holland heeft een niet-westerse migratieachtergrond. 85% in Hoek van Holland heeft geen migratieachtergrond.
- Er wonen relatief veel 65-plussers (25%) in vergelijking met Rotterdam als geheel (16%). Het aantal ouderen in Hoek van Holland wijkt, net als in de overige kleine kernen, af van het gemiddelde van Rotterdam. Hoek van Holland is behoorlijk vergrijsd.
- Er zijn relatief weinig eenpersoonshuishoudens (37%).

Fysiek (Woningen, openbare ruimte en voorzieningen)

- In Hoek van Holland is 41% van de woningen in beheer van woningcorporaties. is 47% van de woningen in bezit van een eigenaar-bewoner en 11% is particuliere huur. Het eigenwoningbezit is daarmee beduidend hoger dan in Rotterdam.
- Het percentage kwetsbare meergezinswoningen (2%) ligt onder het gemiddelde van Rotterdam (23%).
- 80% van de inwoners is tevreden over de huidige woonsituatie. Dat is inclusief woning, buurt, mensen en voorzieningen. Wel heerst er het gevoel dat meer bewoners uit de stad zich vestigen in huurwoningen in Hoek van Holland. Er zou te weinig aanbod voor ouderen en starters zijn.
- Het percentage huishoudens dat tevreden is met het aanbod van voorzieningen (54%) ligt boven het gemiddelde van Rotterdam (48%). Men is enkel ontevreden over de afwezigheid van middelbare scholen en openbaar vervoer.

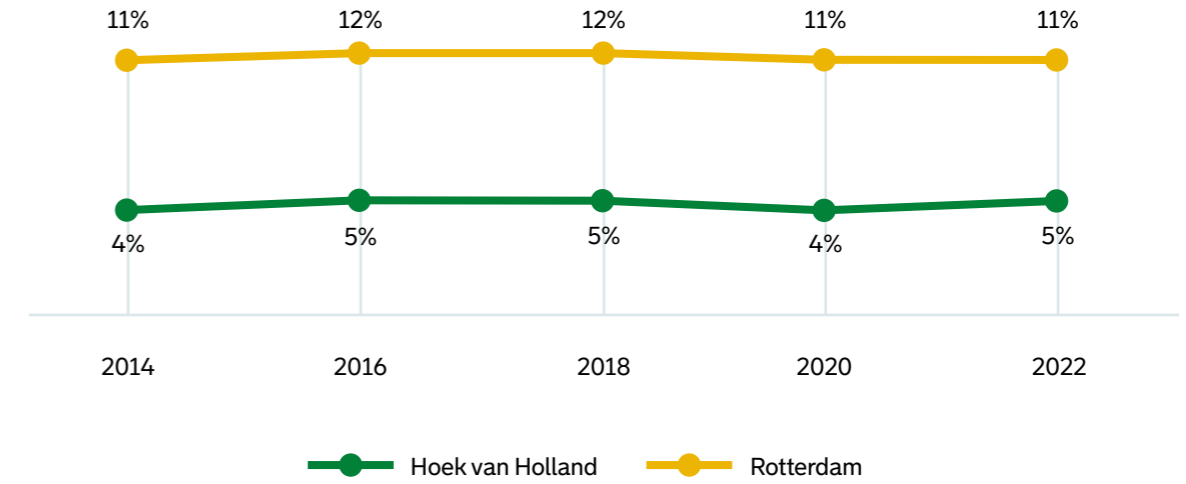
- De waardering van bewoners over de kwaliteit van de openbare ruimte ligt hoger dan het gemiddelde van Rotterdam (88) met een score van 119. Deze score is gelijk gebleven ten opzichte van 2020.
- Hoekenezen geven aan dat hondenpoep in de buurt vaak voorkomt. Bovendien geven huishoudens in Hoek van Holland bovengemiddeld veel aan dat er bus/tramhokjes worden vernield.
- Hoewel inwoners aangeven dat er weinig agressief rijgedrag is, komt te hard rijden wel (te) vaak voor in de buurt.
- Opvallend is dat de score voor groen lager is.

Veiligheidsbeleving (index)

Veiligheid

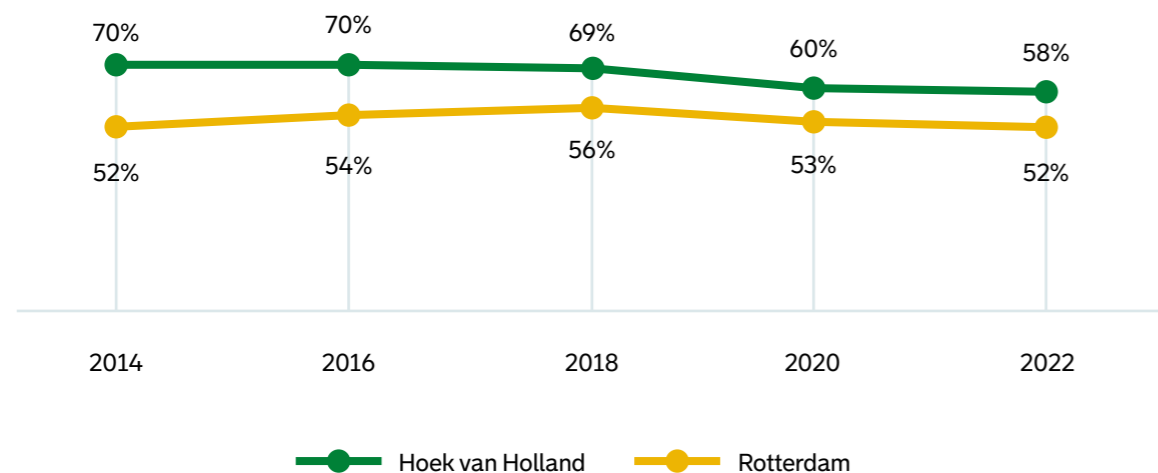
- Inwoners in Hoek van Holland voelen zich relatief vaak veilig. De algemene veiligheidsbeleving in Hoek van Holland is 149 en ligt daarmee hoger dan het Rotterdams gemiddelde (108). Wel loopt de veiligheidsbeleving al jaren terug.
- Het aantal overlastmeldingen per 1.000 inwoners is met 33 lager dan het Rotterdams gemiddelde (57).
- Een aandachtspunt is het aantal inbraken van woningen. Deze ligt met 8,5 boven het gemiddelde van Rotterdam.
- De drugsoverlast onder jongeren neemt toe.
- In toenemende mate denken bewoners dat ze slachtoffer kunnen worden van een misdrijf. Het vermijdingsgedrag neemt ook toe, alsmede de woonoverlast.

Percentage (%) huishoudens met een bijstandsuitkering.

Werk en inkomen

- Het gemiddelde gestandaardiseerde huishoudinkomen in Hoek van Holland is met €33.600 hoger dan het Rotterdams gemiddelde (€29.000).
- Het percentage inwoners (9%) met een laag inkomen ligt onder het Rotterdams gemiddelde (19%).
- Het percentage huishoudens (5%) met een bijstandsuitkering ligt onder het Rotterdams gemiddelde (11%).

Percentage (%) bewoners dat zegt trots te zijn op eigen buurt.

Sociaal

- Het percentage jongeren met een startkwalificatie (62%) ligt tegen het gemiddelde van Rotterdam aan (62,6%).
- Hoek van Holland kent een lager percentage (1,8%) nieuwe voortijdige schoolverlaters 12 tot en met 22-jarigen) dan het Rotterdamse gemiddelde.
- 83% van de inwoners is tevreden met de kwaliteit van hun leven. Dit is gestegen ten opzichte van 2020 (82%). Het algemene oordeel over de kwaliteit van het leven is 123. Dit ligt boven het gemiddelde van Rotterdam (93). Deze score is lichtelijk gestegen ten opzichte van 2020 (121).
- 18% van de inwoners ervaart een slechte gezondheid. Dat is minder dan gemiddeld in Rotterdam (19%). 8% zegt sterke gezondheidsbelemmeringen te ervaren (Rotterdam: 8%).
- Bewoners van Hoek van Holland sporten gemiddeld meer per week (62%) dan bewoners van andere wijken (55%). Hoekenezen sporten ook meer dan in 2020 (51%).
- In Hoek van Holland zijn de cijfers op het gebied van zelfredzaamheid sterk toegenomen.

- De score voor subjectieve samenredzaamheid is in Hoek van Holland toegenomen. De score voor objectieve samenredzaamheid is ook toegenomen. Wel staat dit onder druk. Buurtbewoners gaan minder met elkaar om, delen minder elkaars opvattingen en helpen elkaar minder.
- 22% van de inwoners van Hoek van Holland verleent mantelzorg. 56% verleent burenhulp.
- 21% van de bewoners is actief in een bewoners-initiatief. Het gemiddelde van Rotterdam is 20%. Wel scoort de subjectieve participatie minder goed. Bewoners voelen zich minder verbonden met de Rotterdamse samenleving en hebben geen vertrouwen in de toekomst, maar nemen ook geen initiatief om dat te veranderen.
- 58% van de inwoners zegt trots te zijn op de eigen buurt. 61% zegt zich verbonden te voelen met de buurt. Deze cijfers zijn door de jaren heen teruggelopen. Men is minder trots op de buurt, vindt de buurt minder leuk en het vertrouwen in Rotterdam is laag.

Indicatoren

Bij de indicatoren in de tabel op de volgende pagina's zijn ook de andere kleine kernen meegenomen voor een goede vergelijking.

Indicatoren:	Jaar	Hoek van Holland	Rozenburg	Pernis	Heijplaat	Rotterdam (stad)
Bevolking						
Aantal inwoners	2021	10.407	12.494	4.886	1.724	651.269
Aantal huishoudens	2021	4.848	5.737	2.259	827	326.419
% geen migratieachtergrond	2021	85%	76%	78%	58%	47%
% westerse migratieachtergrond	2021	9%	12%	11%	13%	14%
% niet-westerse migratieachtergrond	2021	6%	13%	11%	30%	39%
% inwoners 0 tot en met 15 jaar	2021	15%	16%	15%	19%	16%
% inwoners 15 tot 75 jaar	2021	75%	74%	76%	75%	78%
% inwoners 65 en ouder	2021	25%	22%	20%	15%	16%
% inwoners 75 en ouder	2021	11%	10%	9%	6%	7%
% eenpersoonshuishoudens	2021	37%	35%	34%	38%	48%
Paar zonder kinderen (% huishoudens)	2021	30%	30%	30%	25%	21%
Paar met kinderen (% huishoudens)	2021	25%	25%	26%	22%	19%
Eenoudergezin (% huishoudens)	2021	8%	10%	9%	13%	11%
Woningen						
Aantal zelfstandige woningen	2021	4.811	5.791	2.224	816	304.505
Woningverdeling naar bezit						
% woningen van woningcorporaties	2021	41%	40%	21%	63%	43%
% woningen particuliere huur	2021	11%	9%	13%	6%	24%
% eigenaar-bewoners	2021	47%	51%	67%	31%	33%
Woningindeling naar bouwjaar (vijf categorieën, %)						
Tot 1945	2021	9%	2%	40%	40%	31%
1945 - 1968	2021	26%	41%	39%	10%	21%
1969 - 1979	2021	19%	33%	3%	0%	9%
1980 - 1999	2021	26%	17%	3%	20%	27%
Vanaf 2000	2021	20%	8%	16%	30%	13%
% kwetsbare meergezinswoningen	2021	2%	0%	0%	10%	23%
Gemiddelde WOZ-waarde per m ²	2020	€ 2.631	€ 2.073	€ 2.225	€ 2.097	€ 2.712
% dat zegt tevreden te zijn over de huidige woonsituatie (inclusief woning, buurt, mensen, voorzieningen)	2021	80%	77%	83%	66%	67%
Voorzieningen						
% huishoudens dat zegt tevreden te zijn over het aanbod voorzieningen tezamen	2021	54%	51%	64%	17%	48%
% vindt medische eerstelijnszorg voldoende aanwezig	2021	86%	91%	93%	20%	87%
% vindt winkels dagelijkse boodschappen voldoende aanwezig	2021	82%	92%	79%	34%	88%
Aantal arbeidsplaatsen in de wijk	2021	3.078	2.147	662	372	384.170
% m ² van objecten met niet-woonfunctie	2021	35%	17%	13%	12%	38%

¹ Participatiewet

² WW, Participatiewet, WAO

³ Zoals Wmo, Jeugdwet, Participatiewet

Deze en meer cijfers zijn terug te vinden op wijkprofiel.rotterdam.nl.

Op deze website kun je ook de definities en bronnen vinden van de indicatoren.

Indicatoren:	Jaar	Hoek van Holland	Rozenburg	Pernis	Heijplaat	Rotterdam (stad)
Werk en inkomen						
Gemiddeld gestandaardiseerd huishoudinkomen	2019	€ 33.600	€ 30.000	€ 30.600	€ 26.100	€ 29.000
% lage inkomens (= % tot 110% sociaal minimum)	2019	9%	9%	6%	17%	19%
Niet werkende beroepsbevolking (15-75 jaar)	2019	6%	7%	6%	13%	13%
% huishoudens met bijstandsuitkering ¹	2021	5%	5%	3%	9%	11%
% huishoudens met inkomensbron uitkering ²	2019	7%	7%	6%	14%	14%
% Bewoners (18+) met schulddienstverlening	2021	0,2%	0,4%	0,3%	0,4%	0,8%
Jeugd en onderwijs						
% 0 tot en met 3 jaar	2021	3,8%	3,7%	4,1%	6,4%	4,4%
% 4 tot en met 11 jaar	2021	7,9%	8,7%	7,8%	9,8%	8,4%
% 12 tot en met 17 jaar	2021	6,2%	6,7%	6,0%	5,3%	5,9%
% 18 tot en met 22 jaar	2021	5,1%	5,7%	5,4%	4,7%	7,0%
% jongeren met een startkwalificatie (18 tot en met 22 jaar)	2020	62%	57,6%	56,8%	49,4%	62,6%
% Voortijdige schoolverlaters (12 tot en met 22-jarigen)	2019-2020	1,8%	2,9%	1,5%	2,9%	2,5%
Aantal Incidenten jeugdoverlast (per 1.000 inwoners)	2019	11	8	4	4	9
% Jeugdigen met Jeugdreclasseringsmaatregel	2019	1,0%	1,9%	0,3%	0,0%	1,3%
% HALT verwijzing (12 tot en met 17-jarigen)	2019	2,0%	1,0%	3,0%	1,0%	2,0%
Veiligheid						
Overlastmeldingen leefmilieu (per 1.000 inwoners)	nov 2020- okt 2021	33	37	20	51	57
% ervaart overlast door jongeren in de eigen buurt	2021	8%	14%	2%	15%	14%
% ervaart drugsoverlast in de eigen buurt	2021	6%	8%	4%	2%	12%
% ervaart overlast door omwonenden	2021	6%	8%	3%	7%	12%
Aantal inbraken van woningen (per 1.000 adressen)	nov 2020- okt 2021	8,5	2,2	1,3	6,1	3,5
Aantal openlijke geweldplegingen tegen personen (per 1.000 inwoners)	nov 2020- okt 2021	0,4	0,2	0,0	0,6	0,4
Aantal mishandelingen (per 1.000 inwoners)	nov 2020- okt 2021	2,2	2,6	1,0	3,5	3,7
Aantal overvallen (per 1.000 inwoners)	nov 2020- okt 2021	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Veiligheidsbeleving (index)	2021	149	138	166	167	108

¹ Participatiewet
² WW, Participatiewet, WAO
³ Zoals Wmo, Jeugdwet, Participatiewet

Deze en meer cijfers zijn terug te vinden op wijkprofiel.rotterdam.nl.
Op deze website kun je ook de definities en bronnen vinden van de indicatoren.

Indicatoren:	Jaar	Hoek van Holland	Rozenburg	Pernis	Heijplaat	Rotterdam (stad)
Welzijn en participatie						
% bewoners dat zegt tevreden te zijn met de kwaliteit van hun leven	2021	83%	84%	77%	83%	78%
% bewoners die mantelzorg verrichten	2021	22%	15%	21%	14%	15%
% bewoners dat zegt een slechte gezondheid te ervaren	2021	18%	19%	25%	22%	19%
% bewoners dat zegt sterke gezondheidsbelemmeringen te ervaren	2021	8%	11%	11%	7%	8%
% bewoners die wekelijks sporten	2021	62%	58%	61%	43%	55%
% bewoners die burenhulp verlenen	2021	56%	48%	60%	46%	46%
% bewoners die actief zijn als vrijwilliger	2021	23%	24%	37%	15%	21%
% bewoners die actief zijn in een bewonersinitiatief	2021	21%	14%	20%	24%	20%
% bewoners dat zegt trots te zijn op eigen buurt	2021	58%	47%	60%	58%	52%
% bewoners dat zegt zich verbonden te voelen met buurt	2021	61%	49%	68%	60%	50%
% huishoudens dat geen gebruik maakt van voorzieningen sociaal domein	2019	75%	76%	81%	76%	74%

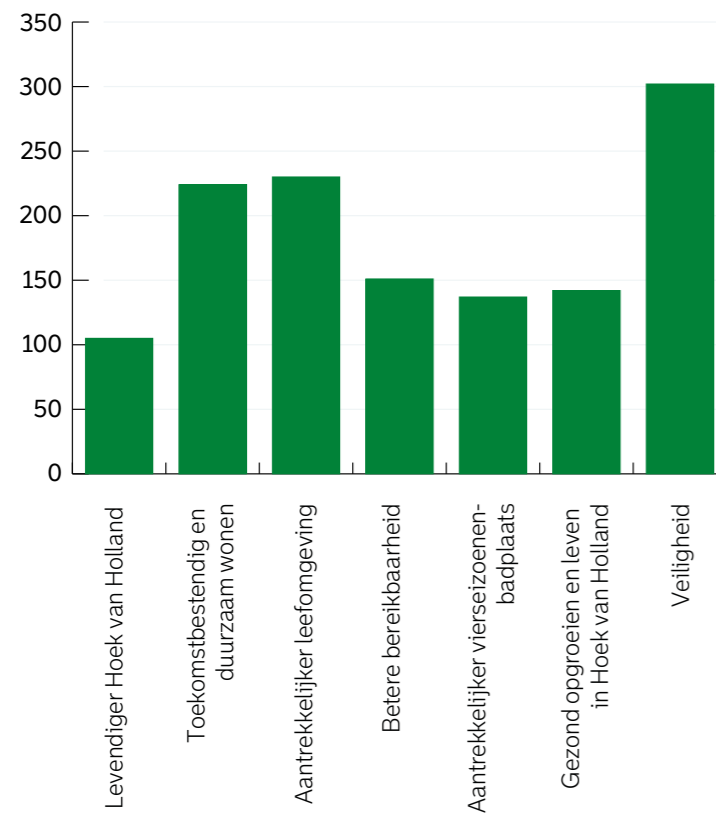
¹ Participatiewet
² WW, Participatiewet, WAO
³ Zoals Wmo, Jeugdwet, Participatiewet

Deze en meer cijfers zijn terug te vinden op wijkprofiel.rotterdam.nl.
Op deze website kun je ook de definities en bronnen vinden van de indicatoren.

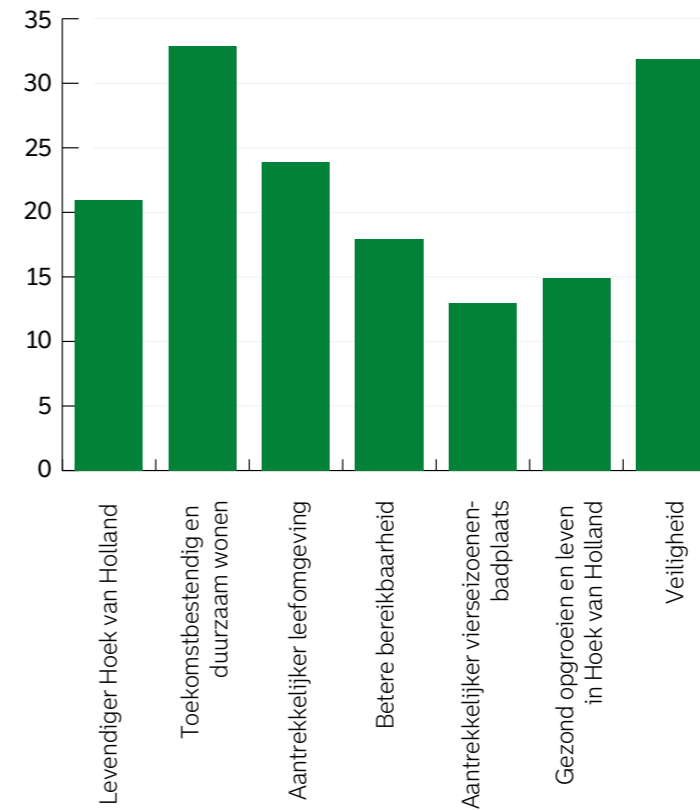
Bijlage 4

Ideeën vanuit de bewoners

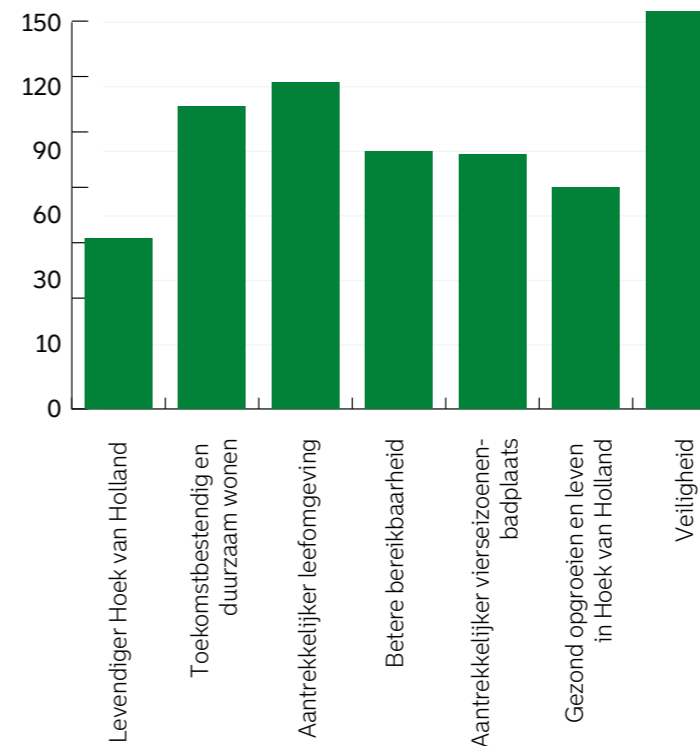
Wat is het belangrijkste thema voor Hoekenezen?

Wat is het belangrijkste thema voor jongeren?

Hoe vaak worden thema's genoemd in top 3

Bijlage 5

Stedelijke opgave vanuit Stadsbeheer

De afspraken over de participatie bij stedelijke opgaven maken onderdeel uit van het wijkakkoord. Stadsbeheer heeft een format gemaakt waarin per wijk te zien is wat de 'projecten' zijn waarover geparticipeerd kan worden.

Over de buitenruimte zijn (of worden) stedelijke producten zoals de nota Vervangingsinvesteringen, nota Onderhoud Kapitaalgoederen, programma Circulair, Rotterdams Weerwoord, de speelvisie: 'Kom op naar buiten' en het GRP door het college vastgesteld. Uit deze stedelijke producten ontstaan (uitvoerings-)projecten die veelal in (meer)jaarplannen worden vastgelegd. Deze jaarplannen worden jaarlijks geactualiseerd, bijgesteld en vastgesteld.

Stadsbeheer heeft een format gemaakt waarin per wijk, in ieder geval, wordt aangegeven welke projecten en wijkaanpakken er landen op het gebied van integrale rioolprojecten, singuliere (projecten waar in de buitenruimte een onderdeel wordt aangepakt) speelprojecten, Rotterdams Weerwoord en Rotterdam circulair, inclusief het geadviseerde niveau van participatie, conform de participatiecirkel. Het format wordt jaarlijks aangepast op basis van de geactualiseerde, bijgestelde en vastgestelde jaarplannen. Projecten kunnen door diverse omstandigheden schuiven in de tijd.

Wat doet Stadsbeheer

De gemeente Rotterdam beheert de openbare buitenruimte. We houden de stad schoon, heel, veilig en beschikbaar. Dat doen we op basis van stedelijk beleid én met oog voor wijkgericht maatwerk.

Het beleid van de gemeente is gericht op duurzame instandhouding van een bruikbare openbare ruimte in al haar facetten. Rotterdam voert haar beheer uit op basis van het zogenaamde assetmanagement. Daarmee zetten we de budgetten in daar waar dat het hardste nodig is. Voor de riolering maken we iedere vijf jaar het Gemeentelijk Rioleringsplan. In dit plan staat hoe wij ons robuuste watersysteem op orde houden. Daarvoor moeten we onze riolering op tijd vervangen. Gemiddeld vervangen we na 60 jaar de riolering in een wijk. Om de stad voor te bereiden op klimaatveranderingen, komt niet dezelfde buis terug in de grond. We kijken bij rioolvervanging naar de hele buitenruimte en trekken op met andere partijen.

Zo werken we integraal toe naar een klimaatbestendige stad. Over dit stedelijke beleid (het Gemeentelijk Rioleringsplan zelf) doen we geen wijkgerichte participatie. Over de integrale rioolprojecten die hieruit voortkomen doen we wél aan participatie in de betreffende wijk. Ligt er binnen de scope van een rioolproject één of meerdere speelplekken die aan onderhoud toe zijn? Dan worden deze in het integrale rioolproject meegenomen. De participatie over de speelplek wordt vanuit hetzelfde project georganiseerd. Daarnaast zijn er nog veel speelplekken die we de komende vier jaar singulier gaan aanpakken. Deze singuliere speelplekken zijn wel toe aan onderhoud maar liggen niet binnen de scope van een rioolproject. Bij de aanpak van deze singuliere speelplekken doen we ook aan participatie met de betreffende wijk. Hierbij werken we binnen het beleidskader dat de gemeenteraad heeft vastgesteld middels de visie 'Kom op naar buiten'.

Stadsbeheer werkt hard om de buitenruimte toekomstbestendig te maken. Sommige transitie vereisen een extra aanpak. Zo werken het Rotterdams WeerWoord en Rotterdam Circulair aan de stad klaarmaken voor de toekomst. Het WeerWoord doet dat op het gebied van klimaatverandering en werkt veel samen met 'Rotterdam gaat voor groen'. Rotterdam Circulair werkt aan het duurzaam omgaan met producten en grondstoffen. Onderdeel van deze programma's is het samenwerken met de wijk. Beide programma's zijn daarom in verschillende wijken met een Wijkaanpak gestart. In zo'n Wijkaanpak werken we met bewoners en partijen uit de wijk samen om de wijk klimaatbestendiger of meer circulair te maken. Of in een wijk een Wijkaanpak gestart is kan je zien in het bijgevoegde format. Ook wordt uitgelegd wat de Wijkaanpak inhoudt. En mocht er in een wijk wel kansen en draagvlak voor een Wijkaanpak zijn, maar nog geen Wijkaanpak gestart? Dan staan we daar natuurlijk voor open.

Er zijn in ieder geval vier stedelijke opgaves waar op wijkniveau projecten en aanpakken uit voortkomen waarvoor we aan participatie doen:

- Integrale rioolprojecten;
- Singuliere speelplekken;
- Wijkaanpak Rotterdams WeerWoord;
- Wijkaanpak Rotterdam Circulair.

Wijkaanpak Rotterdams WeerWoord

Het Rotterdams WeerWoord staat voor: samen Rotterdam voorbereiden op een extremer klimaat. Dat houdt in dat we als gemeente niet alleen, maar voor, met én door de Rotterdammers de stad weersbestendig te maken. Maar dat we graag samenwerken met de wijkcraden, wijkbewoners en wijkorganisaties. Wil jij meedoen door bijvoorbeeld meer groen aan te leggen, schaduwplekken te creëren, wateropvang te realiseren of heb je een ander voorstel of verzoek? Kijk dan eens op www.rotterdamsweerwoord.nl voor inspiratie en informatie of neem contact op via de mail rotterdamsweerwoord@rotterdam.nl.

In zes wijken is de Wijkaanpak van het Rotterdams WeerWoord actief. Dit betekent dat er een klimaatactieteam met coördinator actief is. Dit team haalt de wensen uit de wijk op en koppelt die waar mogelijk aan klimaatadaptieve acties.

Wijkaanpak Rotterdam Circulair

Vanuit circulair is er de wens dat de wijkcraden waar we nog niet actief zijn, een concrete handelingsperspectief wordt geboden. Daarvoor is het ook nodig om uit te leggen wat de Circulaire Wijkaanpak precies inhoudt, zodat een wijkraad er een beeld bij kan vormen. En mocht u in uw wijk wel kansen en draagvlak voor een Wijkaanpak zien, maar er is nog geen Wijkaanpak gestart? Dan staan we daar natuurlijk voor open. Samen met een projectleider Circulaire Wijkaanpak en de wijkmanager kan een vacature worden uitgezet voor een Kwartiermaker Circulair, waarop wijkbewoners kunnen reageren. De kwartiermaker zal in eerste instantie het circulaire netwerk in de wijk van bewoners, initiatieven, leefwerelden en organisaties rond circulair zichtbaar maken, aan elkaar koppelen en versterken. Een wijkanalyse maakt vervolgens duidelijk waar kansen liggen en wat knelpunten zijn. De wijkraad kan over de inhoudelijke opdracht voor deze Kwartiermaker adviseren. Circulaire Wijkaanpak is op dit moment actief in zes wijken.

Bijlage 6

Stedelijke opgave vanuit directie Veilig

Het maken van een wijkakkoord voor jouw wijk is belangrijk. Dat doe je als wijkraadslid samen met inwoners en partners in de wijk, onder leiding van de wijkmanager. Veel wijkraden zijn al begonnen met het maken van het wijkakkoord of staan op het punt van beginnen. Het wijkakkoord bestaat uit twee delen: het wijkplan dat de wijkraad in concept vaststelt, en de afspraken over participatie bij stedelijke opgaven. Stedelijke opgaven zijn programma's, beleid en projecten met veel effect op de stad. Veiligheid is zo'n opgave. Veiligheid voor alle Rotterdammers is een van de belangrijkste taken van de gemeente en voert deze taak dus ook uit. Wat de stedelijke opgave voor veiligheid betekent voor de wijk, daarover denkt de wijkraad mee. Ook kan de wijkraad in het wijkakkoord afspraken maken over participatie over het Horecagebiedsplan en jeugd(overlast), als dit in de wijk aan de orde is.

Voor meer informatie en meedenken over onderstaande onderwerpen?

Neem contact op met de wijkmanager. Dat geldt ook voor het doorgeven van signalen.

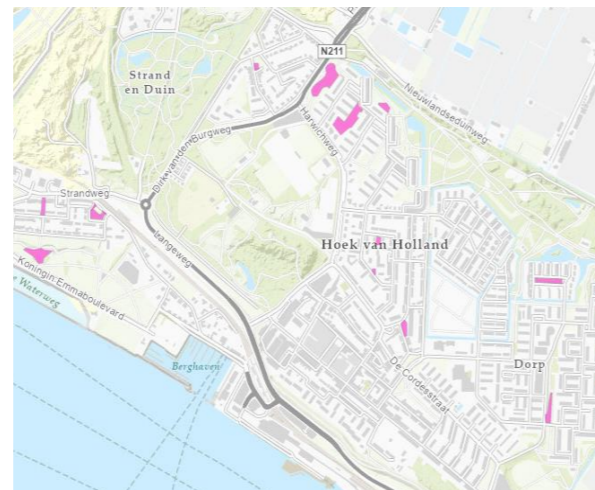
De veiligheidsonderwerpen

1. Cameratoezicht
2. Overlast van mensen op straat
3. Grenzenstellend jongerenwerk
4. Aanpak woonoverlast
5. High impact crimes
6. Voetbal
7. Accounthouders, veiligheidsregisseurs en stadsmariniers
8. Ondernijning
9. Horeca
10. Cyberweerbaarheid
11. Polarisation
12. Evenementenvergunningen
13. Demonstraties
14. Veiligheidsbeleving

Naam	Verwachte start participatie	Voorstel participatievorm
Integrale rioolprojecten		
Presidentenwijk	Project of participatie al in uitvoering	
Prins Hendrikstraat e.o.	2023	Meedenken
Speelprojecten		
Nieuwlandsedijk (HVVH08)	2023	Meedenken
Patmosstraat (HVVH08)	2023	Meedenken
Lakemanstraat (HVVH08)	2023	Meedenken
Peperboomstraat (HVVH08)	2023	Meedenken
Theeboomstraat (HVVH08)	2023	Meedenken
De Ruyterstraat	Project of participatie al in uitvoering	Meeweten
Koning Willem III weg (HVVH13)	2023	Meedenken
Stationsweg (HVVH13)	2023	Meedenken
Koningin Emmaboulevard (HVVH13)	2023	Meedenken
Van Spilbergenstraat (HVVH6)	Project of participatie al in uitvoering	Meeweten
Roggeveenstraat (HVVH6)	Project of participatie al in uitvoering	Meeweten
Columbusstraat (HVVH6)	Project of participatie al in uitvoering	Meeweten
Hoekse Hillweg	Project of participatie al in uitvoering	Meeweten
Jan de Geuspad	2023	Meedenken

Kaart rioolprojecten

Kaart speelprojecten

Disclaimer

Projecten kunnen schuiven in tijd. Het format wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van jaarplannen en actuele ontwikkelingen.

1. Cameratoezicht

Cameratoezicht kan de gemeente inzetten als bijna alle andere mogelijkheden om veiligheid te vergroten niet werken. De mate en vorm van overlast bepaalt waar cameratoezicht komt. En het moet passen binnen het juridisch kader van cameratoezicht. De burgemeester, de politie en het Openbaar Ministerie besluiten of er cameratoezicht komt. Na een incident kan de politie tijdelijk een verplaatsbare camera plaatsen, een zogeheten Mobiele Camera Unit.

De gemeente vraagt de wijkraad een keer in de drie jaar om advies over cameratoezicht in de wijk. Het helpt als bewoners en ondernemers overlast altijd melden bij de gemeente via het Veiligheidsloket | Rotterdam.nl. Dat geeft inzicht in waar een camera moet komen.

De wijkraad kan een overzicht ontvangen van de plekken met camera's in de wijk. Ook kan de wijkraad informatie ontvangen over wat er gebeurt met het cameratoezicht. Bijvoorbeeld wie de camerabeelden bekijkt en hoe cameratoezicht helpt misstanden te voorkomen of te stoppen.

2. Overlast van mensen op straat

De meeste Rotterdammers gaan op een goede manier met elkaar om als zij elkaar tegenkomen op straat. Maar soms veroorzaakt iemand overlast. Dat kan geluidsoverlast zijn, overlast van drugsgebruik of drugsdealen, overlast van groepen jongeren, intimidatie of een andere vorm van overlast op straat. De gemeente accepteert dat niet en pakt samen met politie, boa's, jongerenwerkers en zorgverleners overlast aan. Zodat iedereen zich prettig en veilig voelt op staat.

De gemeente besluit of de overlast wordt aangepakt. En ook op welke manier. Het is erg belangrijk dat bewoners en ondernemers overlast altijd melden via Veiligheidsloket | Rotterdam.nl. Op basis van de meldingen kan de gemeente inschatten waar en op welke manier zij moet inzetten.

3. Grenzenstellend jongerenwerk

Binnen de gemeente werken jongerenwerkers die zich speciaal richten op jongeren die risicogedrag vertonen. Zij voorkomen overlastgevend en delinquent gedrag bij jongeren in de leeftijd van 12 tot en met 23 jaar. Deze jongerenwerkers werken in alle gebieden, behalve in Pernis en Hoek van Holland.

Signalen en kennis vanuit de wijkraad en haar netwerk helpen om het werk van de jongerenwerker te versterken. Dat geldt ook voor de context van het werk van jongerenwerk. Waar grenzenstellend jongerenwerk wordt ingezet is afhankelijk van informatie van partners van de gemeente en meldingen van bewoners. Het helpt als bewoners en ondernemers overlast altijd melden bij de gemeente via het Veiligheidsloket | Rotterdam.nl. Dat geeft inzicht in waar grenzenstellend jongerenwerk moet komen.

De wijkraad kan horen wat het grenzenstellend jongerenwerk doet en heeft bereikt.

4. Aanpak woonoverlast

De gemeente pakt langdurige en ernstige woonoverlast aan samen met politie, verhuurders en zorgaanbieders. Alle meldingen van woonoverlast die de gemeente ontvangt via het meldpunt woonoverlast, pakt de gemeente of de woningbouwcorporatie op. Het melden van woonoverlast geeft de gemeente en partners dus de kans om de woonoverlast aan te pakken en te stoppen. De wijkraad kan een belangrijke rol spelen in het vergroten van de bekendheid van het meldpunt woonoverlast onder bewoners.

De wijkraad kan promotiemateriaal krijgen over het meldpunt woonoverlast.

5. High impact crimes

De term 'high impact crime' (HIC zijn (gewelddadige) vermogensdelicten, zoals woninginbraken, woningovervallen, winkelovervallen en straatroven. Deze HIC-delicten hebben een grote impact op het slachtoffer, de directe omgeving en het veiligheidsgevoel in de maatschappij. De gemeente heeft een aanpak gericht op het voorkomen van dit soort misdaden, nazorg aan alle slachtoffers en begeleiding aan alle daders om herhaling te voorkomen. Vanuit deze aanpak is tijdens het Zomeroffensief en Donkere Dagen Offensief extra aandacht voor het voorkomen van high impact crimes. De gemeente gaat dan de wijken in waar meer inbraken zijn geweest, een recente inbraak veel invloed op het veiligheidsgevoel in de wijk heeft gehad of waar een tijdelijke piek is geweest. De gemeente creëert op deze manier meer alertheid en weerbaarheid voor bewoners en ondernemers. De gemeente en de grote woningbouwcorporaties hebben afgesproken te investeren in inbraakwerende maatregelen. Inbraakwerende maatregelen zijn bijvoorbeeld het verbeteren van hang- en sluitwerk, het plaatsen van (gevel)verlichting en camera's bij portiekingangen. De gemeente heeft ook aandacht voor de particuliere huiseigenaren voor het verbeteren van hang- en sluitwerk.

Buurtschouwen is een goede manier om problemen of veiligheidsrisico's in een wijk of rond woningen in kaart te brengen. Bewoners doen dit door samen met bijvoorbeeld de accounthouder, de veiligheidsregisseur, de wijknetwerker, politie en woningbouwcorporaties door de wijk te lopen. Problemen of veiligheidsrisico's zijn dan direct zichtbaar voor alle partijen, waarna zij maatregelen kunnen nemen. De wijkraad kan via de wijknetwerker vragen om zo'n schouw.

Participeren tijdens het Zomeroffensief (ZO) en Donkere Dagen Offensief (DDO) kan. De gemeente gaat met een bakfiets naar wijken waar dat nodig is. De wijkraadsleden kunnen aansluiten bij inbraakpreventie acties en de bewoners in hun wijk hierbij betrekken. Via mijn.rotterdam.nl worden de acties van tevoren aankondigd en de wijkraadcoördinatoren zullen op de hoogte worden gebracht.

De wijkraadsleden kunnen informatie en promotiemateriaal ontvangen over het Zomeroffensief, het Donkere Dagen Offensief en de inbraakwerende maatregelen. De wijkraad ontvangt informatie over het organiseren van veiligheidschouwen.

6. Voetbal

De gemeente is met andere partijen verantwoordelijk voor het bewaken van de openbare orde tijdens voetbalwedstrijden. De gemeente wil dat een voetbalwedstrijd gastvrij en veilig plaatsvindt. Bij wedstrijden met Europese clubs zorgt de politie voor begeleiding van supporters door een wijk via een zogeheten meetingpoint naar het stadion.

Deze route bepaalt de politie op basis van een risicoanalyse. De wijkraad heeft hier geen invloed op.

De wijkraad kan informatie ontvangen over dit beleid. Bewoners en ondernemers kunnen overlastklachten melden via Veiligheidsloket | Rotterdam.nl.

7. Accounthouders, veiligheidsregisseurs en stadsmariniers

In alle wijken zijn accounthouders veilig en veiligheidsregisseurs actief. In de wijken Hillesluis, Bloemhof, Carnisse, Oude Westen en Oud-Mathenesse zijn ook stadsmariniers actief. Het zijn ambtenaren aangesteld om (hardnekkige) veiligheidsproblemen in de wijken op te lossen. Dat is altijd maatwerk. Elke wijk is immers anders. Zij kunnen extra veiligheidsmaatregelen nemen, zoals de inzet pleinstewards, het aanvragen van (tijdelijke) camerabewaking, het organiseren van bewonersavonden of overlastgevend personen aanpakken. Stadsmariniers hebben een budget dat ze voor het grootste deel inzetten voor activiteiten van bewoners en soms voor het versterken van de inzet van wijkpartners. Voorbeelden zijn: projecten in de buitenruimte, zoals het plaatsen van bloembakken, het organiseren van extra bewonersactiviteiten, zoals pleinbijekomsten en jongerenactiviteiten. De accounthouder, de veiligheidsregisseur en de stadsmarinier werken nauw samen met bewoners om de leefbaarheid en de veilig te vergroten.

In de wijken waar de stadsmariniers werken, kunnen de wijkraden meedenken over de besteding van het budget.

8. Ondernijming

De aanpak van ondernijming is gericht op een veilig, eerlijk, maatschappelijk integer en rechtvaardig Rotterdam waarin het plezierig leven, wonen en werken is.

Bewoners en ondernemers kunnen te maken krijgen met de verleidingen van ondernijmende criminaliteit. Jongeren zien een criminele carrière als makkelijke kans om snel rijk te worden. Hele gezinnen zijn soms betrokken bij drugshandel en beheersen hun wijk. Criminelen gebruiken bepaalde branches om hun criminele activiteiten te verhullen. Sommige ondernemingen worden gebruikt als ontmoetingsplaats, werkplaats of dienen als witwasconstructie. Dit misbruik ondernijmt de norm van eerlijkheid en rechtvaardigheid en verslechtert de leefbaarheid. Het heeft een negatief effect op de eerlijke ondernemers, die zich gedwongen zien om hun activiteiten te staken of te verplaatsen.

In de zoektocht naar en aanpak van criminele activiteiten is de gemeente verschillende misstanden tegengekomen waarbij gemeentelijke regels, verordeningen en dergelijke worden overtreden. Denk aan illegale horeca, verkeerd of strijdig gebruik van een pand en overbewoning. De aanpak ondernijmende criminaliteit draagt bij aan de bestaande handhavingstaken van de gemeente.

Signalen en meldingen van bewoners en ondernemers zijn cruciaal in de aanpak van ondernijmende criminaliteit. De wijkraden kunnen signalen van ondernijmende criminaliteit melden en dit ook vragen aan het wijknetwerk. De wijkraad kan hierover meer informatie krijgen.

9. Horeca en horecagebiedsplan

Het doel van het horecabeleid is het bewaken van de balans tussen levendigheid en leefbaarheid. De horeca maakt de stad gezellig en zet geen onevenredige druk op de openbare orde en/of het woon- en leefklimaat.

Met de horecagebiedsplannen heeft de gemeente invloed op de ontwikkeling van horeca in een wijk. De gemeente evalueert op dit moment het instrument horecagebiedsplan. Als blijkt dat het horecagebiedsplan (in gewijzigde vorm) blijft voortbestaan, dan worden afspraken gemaakt met de wijkraad over participatie. Dat komt in de nieuwe Nota horecavergunningen van 2023 te staan. Kennis uit het gebied en de wensen van bewoners zijn belangrijk voor een goed horecabeleid.

Als de wijkraad signalen van bewoners krijgt dat de horeca een positieve invloed heeft op de wijk, dat er suggesties zijn over de horeca in het algemeen of over het stedelijk horecabeleid, dan hoort de gemeente dit graag. Ook signalen van overlast van horeca (bezoekers) of ondernijming in de horeca ontvangen we graag van je.

De gemeente is altijd bereid om een toelichting te geven op het stedelijk horecabeleid in de wijkraad. Vanzelfsprekend wordt de wijkraad geïnformeerd over het nieuwe horecabeleid, zoals onlangs over het Uitvoeringsplan horeca.

10. Cyberweerbaarheid

Cyberweerbaarheid is het voorkomen van daders en slachtoffers van digitale criminaliteit. Ook nazorg aan slachtoffers valt daaronder om de invloed zo klein mogelijk te houden.

Inzet op het voorkomen van slachtoffers en daders van digitale criminaliteit zorgt voor een betere online veiligheidsbeleving in de wijk.

Het is mogelijk specifieke projecten voor jongeren, senioren, kleine ondernemers en mogelijke andere groepen te organiseren om (meer) weerbaarheid op digitale criminaliteit te creëren. De wijkraad kan hierom vragen. Ook kunnen bewoners en ondernemers uit de wijk die slachtoffer zijn gratis meedoen aan de proef Cybercrime.

De wijkraad kan een gratis cyber-event voor de bewoners organiseren, als daar behoefte aan is. De gemeente hoort graag van de wijkraad wat er gebeurt in de wijk. Zo sluit het aanbod van de gemeente beter aan op de wensen van de bewoners. Via jouw wijkmanager kan je je zorgen delen of meer informatie ontvangen.

11. Polarisatie

Polarisatie ontstaat als groepen tegenover elkaar komen te staan. Dat is niet erg. Het doel van het beleid op polarisatie is het voorkomen dat polarisatie doorslaat naar maatschappelijke onrust, openbare ordeverstoringen of extremisme. Het is belangrijk dat het effect van gepolariseerde thema's op de wijk minder is. De gemeente is gericht op het sterker maken van verbinding in de wijk en het stimuleren van onderling gesprek. Het doel daarvan is een grotere sociale stabiliteit.

De wijkraden kunnen meedoen aan wijkgesprekken. Zij kunnen informatie krijgen over polarisatie en leren hoe hiermee om te gaan. Wijkraadsleden kunnen al trainingen volgen over polarisatie. Wijkraadsleden kunnen signalen van polarisatie doorgeven aan de gemeente.

12. Evenementenvergunningen

De gemeente beoordeelt aanvragen voor evenementenvergunningen op basis van de Algemene Plaatselijke Verordening en de Nota evenementenvergunningen. Niet alle evenementen hebben effect op de wijkveiligheid. Dat is afhankelijk van onder andere het type evenement en de exacte locatie.

De wijkmanager geeft advies over aangevraagde vergunningen. In dit advies neemt de wijkmanager graag signalen en gerichte adviezen van de wijkraad mee.

Wijkraadsleden kunnen meer kennis opdoen en inzicht krijgen over rollen en bevoegdheden. Daarvoor zijn al verschillende sessies geweest met de wijkraden. Via jouw wijkmanager kun je ook zo'n sessie verzoeken.

13. Demonstraties

Demonstreren is een groot goed, maar kan ook overlast of onveilige situaties veroorzaken. Elke aanvraag voor een demonstratie beoordeelt de gemeente op basis van de Wet openbare manifestaties (Wom).

De wijkraad heeft geen invloed op dit proces. Wel hoort de gemeente graag vooraf over eventuele zorgen en achteraf over eventuele klachten.

14. Veiligheidsbeleving

In Rotterdam dalen de criminaliteitscijfers. Dat is mooi. Bewoners voelen zich in sommige wijken echter nog steeds onveilig. Het gevoel van veiligheid onder bewoners daalt in sommige wijken. Maar de criminaliteitscijfers dalen ook. Dit blijkt uit het wijkprofiel. De gemeente wil graag dat Rotterdammers veilig zijn en zich veilig voelen. Dat laatste noemen wij veiligheidsbeleving. De gemeente kan helpen de veiligheidsbeleving te vergroten in de wijken. Want hoe groter de veiligheidsbeleving hoe fijner mensen zich voelen. Als wijkraad heb je een belangrijk taak om te signaleren hoe de inwoners de veiligheid beleven.

Als in jouw wijk de veiligheidsbeleving laag is wil de gemeente daar samen met de wijkraad iets aan doen. Wij gaan dan in gesprek met bewoners om samen te bepalen wat werkt in de wijk. We kunnen kijken of er een aanpak veiligheidsbeleving in de wijk past of dat er andere stappen nodig zijn.

Bijlage 7 Stedelijke opgaven van Stadsontwikkeling en ruimte voor afspraken over participatie in het wijkakkoord

Op basis van de begrotingsprogramma's worden hieronder de stedelijke opgaven van Stadsontwikkeling (SO) benoemd. Daarbij wordt aangegeven of er ruimte is om hierover participatieafspraken op te nemen in het wijkakkoord. Dit is aangegeven door te benoemen of er wel of geen participatieruimte is. Dit neemt niet weg dat het altijd mogelijk is om toe te lichten wat wij doen binnen elke opgave en het gesprek te voeren met de wijkraad over wat dit betekent voor een wijk.

N.B. Dit gaat nadrukkelijk om de participatieafspraken tussen wijkraden en gemeente op deze opgaven (op grond van de Wijkverordening op de Wijkraden 2022). Parallel hieraan kan vanuit SO participatie met bewoners of andere partijen worden opgezocht, wanneer de opgave landt in de wijken. Bijvoorbeeld bij projecten buiten op straat of bij woningbouwprojecten. Hierbij houden wij ons voor wat betreft de opgaven die vallen binnen de reikwijdte van de aankomende Omgevingswet aan de Handreiking participatie van de Omgevingswet.

Zie voor meer info over de begrotingsprogramma's: www.watdoetdegemeente.rotterdam.nl/apps/begroting2023.

Begrotingsprogramma Bestaande Stad

Het doel van het programma Bestaande Stad is het realiseren van een aantrekkelijke en prettige leefomgeving voor alle Rotterdammers met veerkrachtige wijken en een toekomstbestendig gebouwde omgeving. Het programma waakt over het cultureel erfgoed en beheert en ontwikkelt waar nodig gemeentelijk vastgoed. Het programma stuurt op de integrale ontwikkeling van de Bestaande Stad vanuit de rol van marktmeester, rentmeester en huismeester.

Doelen van dit begrotingsprogramma:

1. Toekomstbestendige gemeentelijke vastgoedportefeuille

SO werkt in afstemming met MO en BCO stadsbreed aan dit doel. Dit doel kent geen participatieruimte voor de wijkraden. Het gaat hier onder andere om gemeentelijk vastgoed, grond en water, scholen, velden, recreatieterreinen en sport- en recreatiegebouwen, huisvesting voor kunst en cultuur, zorg en welzijn, huisvesting voor de gemeentelijke organisatie.

2. Vitale wijken

Dit doel kent wel participatieruimte voor de wijkraden, voor wat betreft het zorgen voor een toekomstbestendige en gedifferentieerde woningvoorraad en voor betaalbare, fijn, en degelijke woningen.

De aanpak funderingsproblematiek, de kennisontwikkeling (waaronder het vitaliteitsonderzoek) en de naleving van eigenaren op het vlak van onderhoud en verduurzaming kent geen participatieruimte voor de wijkraden.

3. Verstedelijken en verbinden

Op het faciliteren van ruimtelijke ordening is wel participatieruimte voor de wijkraden. Dit betreft de bestemmings- en omgevingsplannen. Wij houden hierbij rekening met de kaders van de aankomende Omgevingswet.

Voor wat betreft het faciliteren van de bouwopgave en het bewaken van de ruimtelijke kwaliteit (denk aan welstands- en monumentenbeleid) is geen participatieruimte voor de wijkraden.

4. Eigenheid en erfgoed

Dit doel kent geen participatieruimte voor de wijkraden. Dit betreft de bescherming en instandhouding van het beschermd erfgoed, kennisontwikkeling en onderzoek naar onder andere stadsgeschiedenis en cultuur- en bouwhistorie en kennisoverdracht en dialoog hierover met (partners in) de stad.

Begrotingsprogramma Stedelijke ontwikkeling

Woon of ben je regelmatig in Rotterdam, dan zie je het gebeuren: Rotterdam verandert snel. Samen met het aantal inwoners groeit de stad. Belangrijk is dat iedereen hier fijn kan leven, wonen, werken, leren, bewegen en recreëren. Het programma Stedelijke ontwikkeling wil dit in goede banen leiden.

Doelen van dit begrotingsprogramma:

1. Integraal ontwikkelen van de stad

- Over de Omgevingswet en de uitvoering van de doelen van de omgevingsvisie en de voorbereiding en uitvoering van gebiedsontwikkelingen is wel participatieruimte voor wijkraden binnen de kaders van de Omgevingswet.
- Over de balans tussen maatschappelijke opbrengsten en financieel resultaat (denk aan (ver)koop van grond en erfpacht) is geen participatieruimte.

2. Fijn leven en verblijven in de delta

- Dit doel gaat onder andere over het realiseren van groene en blauwe verbindingen en het verlevendigen van rivieroeveren, over fietsers en voetgangersbeleid, het groener en klimaatadaptief maken van parken, straten, pleinen en boulevards. Plus over de (milieu)kwaliteit van de leefomgeving (denk aan geluidsoverlast, lucht- en bodemverontreiniging). Over de meeste zaken binnen dit doel is er wel participatieruimte voor wijkraden. Hierbij houden we rekening met de kaders van de aankomende Omgevingswet.

3. Goede groei en verbinding

- Over binnenstedelijke groei, openbaar vervoer, bereikbaarheid en doorstroming is wel participatieruimte voor wijkraden.
- Over ruimteverdeling en efficiënt gebruik van schaarse ruimte, betaalbare woningen voor verschillende doelgroepen is geen participatieruimte.

Begrotingsprogramma Economische ontwikkeling

Dit begrotingsprogramma gaat over het 'verdienvermogen' van Rotterdam. Waarmee verdienen onze bedrijven en ondernemers hun geld en waar kunnen Rotterdamers aan het werk? Het programma zorgt voor de juiste omstandigheden zodat bedrijven en ondernemers in Rotterdam hun werk optimaal kunnen doen. Daardoor komen binnen die bedrijven banen beschikbaar voor Rotterdamers en regiobewoners en dragen we bij aan een schone, innovatieve en circulaire Rotterdamse economie.

Doelen van dit begrotingsprogramma:

1. Toekomstbestendig en innovatief ondernemerschap

- Dit doel kent geen participatieruimte voor de wijkraden.

2. Excellent ondernemersklimaat

- Dit doel kent wel participatieruimte voor de wijkraden voor wat betreft toerisme, horeca en hotels.
- Voor deze onderdelen is geen participatieruimte voor de wijkraden: de economische ontwikkeling van kansrijke sectoren, het aantrekken van bedrijven, congressen en talent en het faciliteren van de circulaire economie en energietransitie.

3. Meer ruimte voor economie

- Dit doel kent wel participatieruimte voor de wijkraden. Het gaat om aantrekkelijke winkelgebieden, innovatieve werkgebieden en toekomstbestendige werklocaties.

Begrotingsprogramma Energietransitie

Rotterdam maakt werk van de energietransitie. We werken aan lange termijn oplossingen: toewerken naar een klimaatneutraal en fossielvrij Rotterdam in en na 2050 en per 2040 is het stedelijk verkeer in Rotterdam uitstootvrij van schadelijke stoffen (inclusief mobiele werktuigen). We leveren de Rotterdamse bijdrage aan de landelijke reductienorm van -55% in 2030 en zetten voor het stedelijk gebied in op minimaal -25% CO₂-reductie in 2025, gemeten ten opzichte van 1990. Voor de haven zorgen we dat de Rijksambities voor voldoende reductie in 2030 worden ondersteund door onze inzet op innovaties. We zullen de plannen richting 2030 strak monitoren op daadwerkelijke voortgang en omvang. Ook meten we de jaarlijkse uitstoot van het hele Rotterdamse grondgebied. Uiteraard zijn we hierbij afhankelijk van inzet Rijk en EU.

Doelen van dit begrotingsprogramma:

1. Duurzaam energiesysteem

- Voor wat betreft zonnepanelen en windenergie is er wel participatieruimte voor de wijkraden.
- Voor wat betreft warmte- en koudeoplossingen, het werken aan een energiesysteem voor transport, opslag en distributie is er geen participatieruimte voor de wijkraden.

2. Energiesysteem gebouwde omgeving

- Op energiebesparing en verduurzaming van de woningvoorraad en andere gebouwen, de warmte-uitvoeringsprogramma's en de wijkaanpakken is er wel participatieruimte voor de wijkraden.
- Op de betaalbaarheid en tegengaan energiearmoede en de concern- en stadsbrede verduurzaming is er geen participatieruimte voor de wijkraden.

3. Energietransitie in mobiliteit

- Dit doel kent geen participatieruimte voor de wijkraden.

4. Duurzame haven en industrie

- Over walstroom en verduurzaming scheepvaart is wel participatieruimte voor de wijkraden.
- Over elektrificatie (infrastructuur en innovatie), aanlanding Wind op Zee (benodigde infrastructuur) en energiebesparing industrie is geen participatieruimte voor de wijkraden.

Colofon

Maart 2023

Uitgave: Wijkraad Hoek van Holland

Ontwerp: zootz

Druk: Veenman +

Gemeente
Rotterdam